

Прект

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-методичний відділ

НАСКРІЗНА РОБОЧА ПРОГРАМА З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ДЛЯ
ЗДОБУВАЧІВ ОНМедУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 222 «МЕДИЦИНА»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Наскірна робоча програма з виробничої практики складена на основі Освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальністю 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вчену Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року); Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Одеського національного медичного університету, ухваленого Вчену Радою ОНМедУ (протокол № від 23 листопада 2023 року); Положення про порядок проведення комплексного практичного іспиту в Одеському національному медичному університеті, ухваленого Вчену Радою ОНМедУ (протокол № 3 від 23 листопада 2023 року).

Розробники:

Начальник навчально-методичного відділу, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я Наталія КУСИК
Керівник виробничої практики навчально-методичного відділу Вікторія ЯБЛОНЧУК

Погоджено із гарантом ОПП

Валерія МАРИЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з хірургічних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 2 від « 23 листопада » 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з хірургічних дисциплін ОНМедУ

Василь МІЩЕНКО

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з педіатричних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 2 від « 23 » жовтня 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з педіатричних дисциплін ОНМедУ

Марина МЕЛЬНИЧЕНКО

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з терапевтичних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 2 від « 24 » жовтня 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін ОНМедУ

Олена ВОЛОШИНА

Наскірну робочу програму з виробничої практики розглянуто і схвалено Центральною координаційною методичною радою ОНМедУ
Протокол № 4 від « 27 » листопада 2024 р.

Голова Центральної координаційної методичної ради ОНМедУ

Ніна МАЦЕГОРА

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика практики
2 курс		
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Денна форма навчання Обов'язкова компонента
Кредитів: 6,0		Рік підготовки: 2
Годин: 180	Спеціальність 222 «Медицина»	Семестри IV Лекції (0 год.)
	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Семінарські (0 год.) Практичні (90 год.) Лабораторні (0 год.) Самостійна робота (90 год.) у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)
	«Догляд за хворими»	Форма підсумкового контролю – КПІ
3 курс		
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Денна форма навчання Обов'язкова компонента
Кредитів: 6,0		Рік підготовки: 3
Годин: 180	Спеціальність 222 «Медицина»	Семестри V Лекції (0 год.)
	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Семінарські (0 год.) Практичні (90 год.) Лабораторні (0 год.) Самостійна робота (90 год.) у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)
	«Сестринська справа»	Форма підсумкового контролю – КПІ
4 курс		
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Денна форма навчання Обов'язкова компонента
Кредитів: 8,0		Рік підготовки: 4
Годин: 240	Спеціальність 222 «Медицина»	Семестри VII - VIII Лекції (0 год.)
	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Семінарські (0 год.) Практичні (144 год.) Лабораторні (0 год.) Самостійна робота (96 год.) у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)
	«Виробнича лікарська практика»	Форма підсумкового контролю – КПІ

5 курс	
Загальна кількість:	Галузь знань
Кредитів: 4,0	22 «Охорона здоров'я»
Годин: 120	Спеціальність 222 «Медицина»
	Рівень вищої освіти другий (магістерський)
	«Виробнича поліклінічна лікарська практика»
	Денна форма навчання Обов'язкова компонента
	Рік підготовки: 5
	Семестри IX-X
	Лекцій (0 год.)
	Семінарські (0 год.)
	Практичні (72 год.)
	Лабораторні (0 год.)
	Самостійна робота (48 год.)
	у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)
	Форма підсумкового контролю – КПІ

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета: Опанування здобувачем вищої освіти практичних навичок, одержаних при вивченні основних клінічних та теоретичних дисциплін та їх подальшого поглиблення й удосконалення під час роботи в лікувально-профілактичних закладах, а також ознайомлення з роботою медичного персоналу всіх ланок в умовах майбутньої діяльності на базах лікувально-профілактичних закладів.

Завдання:

1. Удосконалення вмінь та навичок в роботі медичних працівників всіх ланок в медичних закладах терапевтичного профілю.
2. Удосконалення вмінь та навичок в роботі медичних працівників всіх ланок в медичних закладах хірургічного профілю.
- 3 Удосконалення вмінь та навичок в роботі медичних працівників всіх ланок в медичних закладах педіатричного профілю.
4. Удосконалення вмінь та навичок в роботі лікаря в галузі акушерства та гінекології.

Процес проходження практики спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7. Здатність працювати в команді.
- ЗК8. Здатність до міжособистої взаємодії.
- ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
- ЗК12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК13. Усвідомлення різних можливостей та гендерних проблем,
- ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і

технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК16. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальних (СК):

СК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

СК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

СК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

СК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

СК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

СК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

СК7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

СК8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

СК9. Здатність до проведення санітарно-евакуаційних заходів.

СК10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

СК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідності, включаючи систему раннього втручання.

СК12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.

СК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

СК14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

СК16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

СК24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтом, лабораторними тваринами.

СК25. Дотримання професійної та академічної добродетелі, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

СК26. Здатність визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання.

ПРН4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

- ПРН7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- ПРН8. Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
- ПРН9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
- ПРН10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПРН11. Визначати підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПРН12. Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- ПРН13. Проводити оцінку та моніторинг фізичного та психомоторного розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.
- ПРН14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
- ПРН15. Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.
- ПРН17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- ПРН18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
- ПРН19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
- ПРН24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
- ПРН30. Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду (діти, вагітні,

працівники, професії яких передбачають обов'язковий диспансерний огляд).

ПРН31. Визначати тактику ведення осіб, хворих на хронічні інфекційні хвороби, що підлягають диспансерному нагляду.

ПРН 33. Вміти проводити консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.

У результаті проходження практики здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- Основи організації акушерсько-гінекологічної, хірургічної, терапевтичної та педіатричної допомоги населенню України.
- Основні функціональні обов'язки медичних працівників всіх ланок.
- Структуру та функції хірургічного, терапевтичного, педіатричного, гінекологічного стаціонару та пологового будинку.
- Структуру та функції поліклініки.
- Морально-деонтологічні принципи медичного працівника та принципи фахової субординації
- Правила заповнення медичної документації в різних підрозділах медичних закладів.
- Принципи діагностикування, лікування, реабілітації і профілактики захворювань в галузі хірургії, внутрішньої медицини, акушерства та гінекології і педіатрії.
- Надання екстреної допомоги при невідкладних станах.
- Організацію проведення лікувально-евакуаційних заходів.

Вміти:

- Володіти навичками комунікації та клінічного обстеження пацієнта. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя.
- Оцінювати інформацію щодо діагнозу застосовуючи стандартну процедуру, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- Визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати (перелік 4).
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (перелік 1).
- Встановлювати попередній діагноз, здійснювати диференціальну діагностику та визначати клінічний діагноз захворювання (перелік 2).
- Визначати принципи лікування захворювань, необхідний режим праці та відпочинку, характеру харчування (перелік 2).
- Діагностувати невідкладні стани (перелік 3).
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах (перелік 3).
- Виконувати медичні маніпуляції (за переліком 5).
- Вести медичну документацію.
- Дотримуватись вимог етики, біостатистики та деонтології у своїй фахової діяльності.
- Планувати та проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2 курс

Профіль «Особливості догляду за хворими хірургічного профілю»

Тема 1. Особливості деонтології в роботі медичних працівників хірургічного відділення. Комунація з невиліковним пацієнтом та його близькими. Психологічні та духовні аспекти паліативної та хоспісної допомоги. Ознайомлення з правилами поводження з

померлою людиною. Структура та функції поліклініки. Структура та функції хірургічного стаціонару. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу. Медична документація. Приймальне відділення хірургічного стаціонару. Госпіталізація, санітарна обробка та транспортування хворих.

Тема 2. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму в хірургічному відділені. Асептика та антисептика. Шляхи розповсюдження інфекції. Особливості розповсюдження внутрішньо-лікарняної інфекції в хірургічному стаціонарі. Поняття про дезінфекцію та стерилізацію. Прибирання та дезінфекція медичних приміщень та приладів. Передстерилізаційна обробка та стерилізація хірургічного інструментарію, білизни, шовного матеріалу. Методи обробки рук медичного персоналу. Дезінфекція та стерилізація предметів догляду за хворими.

Тема 3. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу. Особиста гігієна медперсоналу. Особливості тігієни хворих. Гігієнічні та лікувальні ванни. Переміна натільної та постільної білизни. Особливості її проведення у операційних хворих та тяжкохворих. Догляд за тяжкохворими: підмивання, техніка промивання очей, прочищення вух і носа. Догляд за хворими з гарячкою. Профілактика пролежнів. Основи загального та спеціального догляду за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами різного віку.

Тема 4. Основні заходи догляду за хворими в хірургічному стаціонарі. Специфіка надання невідкладної допомоги та проведення найпростіших реанімаційних заходів інкурабельним пацієнтам.

Тема 5. Організація та особливості харчування. Організація харчування в умовах стаціонару. Годування важкохворих. Харчування хворих у післяопераційному періоді. Ентеральне та парентеральне живлення. Зондове годування.

Тема 6. Застосування клізм. Основні види клізм, методика та правила їх постановки. Показання та протипоказання.

Тема 7. Особливості догляду за операційними хворими. Догляд за хворими операційними на органах грудної клітки. Догляд за хворими операційними на органах черевної порожнини. Особливості догляду за хворими травматологічного профілю.

Профіль «Педіатрія»

Тема 8. Структура та функції медичних закладів, що надають медичну допомогу дітям. Структура та функції поліклініки. Структура та функції педіатричного стаціонару. Основні професійні обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу. Завдання і структура приймального відділення дитячої лікарні. Участь молодшого медичного персоналу у сортуванні пацієнтів. Ідентифікація пацієнтів. Госпіталізація хворих дітей.

Тема 9. Особливості комунікації та деонтології в роботі медичних працівників з дітьми та їх родичами. Основні навички комунікації у спілкуванні з хворими дітьми та їх батьками/опікунами. Принципи атравматичного догляду. Принципи фахової субординації в системі педіатр – середній медичний персонал – молодший медичний персонал.

Тема 10. Інфекційний контроль. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму. Стандартні операційні процедури (СОП). Гігієна медичного персоналу. Вимоги до одягу і поводження персоналу у зв'язку з інфекційним контролем. Гігієнічна антисептична обробка рук та гігієнічне миття рук. Догляд за руками. Засоби індивідуального захисту.

Тема 11. Інфекційний контроль. Запобігання поширенню інфекцій, що передаються крапельним, повітряним шляхом; кишкових, парентеральних інфекцій. Універсальні заходи безпеки при контактах з кров'ю та біологічними рідинами.

Тема 12. Інфекційний контроль. Збирання та утилізація відходів. Дії в разі аварійного забруднення об'єктів біологічними матеріалами. Транспортування біологічного матеріалу. Поводження з гострими виробами.

Тема 13. Прибирання та дезінфекція. Організація поточного та генерального прибирання. Дезінфекція виробів медичного призначення. Передстерилізаційне очищення. Стерилізація. Догляд за іграшками.

Тема 14. Догляд за новонародженою дитиною. Тепловий ланцюжок в пологовому залі. Догляд за пупковим залишком і пупковою ранкою новонародженої дитини. Техніка антропометричних вимірювань. Проведення антропометричних досліджень (вимірювання довжини тіла / зросту, маси тіла та окружності голови, обвіду живота).

Тема 15. Особливості догляду за здорововою та хворою дитиною. Догляд за порожниною рота, очима, носом, вухами, нігтями і волоссям здорової та хворої дитини. Підмивання дітей, особливості підмивання дівчаток. Догляд за шкірою: профілактика попрілостей. Переміна натільної та постільної білизни. Вимірювання температури тіла. Догляд за дітьми з гарячкою. Охолоджуючі засоби. Накладання компресів («сухих», «гарячих», «холодних»). Підготовка пацієнта до збору сечі та калу.

Тема 16. Принципи контролю за вживанням рідини та харчуванням. Організація та особливості харчування дітей. Техніка приготування продуктів харчування дітей раннього віку (мол. суміш, сік та ін.). Організація харчування дітей в умовах стаціонару. Годування важкохворих дітей. Безпека приготування та видачі їжі. Контроль якості харчової сировини.

Тема 17. Догляд з метою розвитку дитини. Заходи безпеки в оточенні дитини. Організація умов для гармонійного розвитку дітей.

Тема 18. Поняття паліативної допомоги. Основні принципи. Хоспіс. Мобільна паліативна допомога. Основи загального та спеціального догляду за паліативним пацієнтом. Профілактика пролежень. Роль молодшого медичного персоналу в оцінці та управлінні болем.

Тема 19. Навички комунікації з невіліковним пацієнтом та його родичами. SPIKES протокол.

Профіль «Догляд за хворими: внутрішні хвороби»

Тема 20 Основні принципи і організаційні заходи догляду за хворими. Основні професійні обов'язки молодшого персоналу. Догляд за хворими і його значення у лікувальному процесі. Загальний і спеціальний догляд за хворими терапевтичного профілю. Основні типи лікувальних установ. Структура приймального відділення. Структура терапевтичного відділення. Госпіталізація та санітарна обробка хворих. Деонтологія в роботі молодшого медичного персоналу. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму.

Тема 21. Перекладання хвого на ліжко. Використання функціонального ліжка. Техніка користування функціональним ліжком. Облаштування ліжка хвого. Зміна постільної та натільної білизни тяжкохворих. Допомога лежачому пацієнту під час заміни натільної білизни. Застосування міхура з льодом. Техніка виконання зігріваючого компресу. Техніка накладання гірчичників.

Тема 22. Особиста гігієна медичного персоналу, особиста гігієна пацієнтів. Вмивання та обтирання лежачих пацієнтів. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стрижка та гоління. Догляд за очима: промивання, очні ванночки. Догляд за вухами: оброблення зовнішнього слухового ходу. Догляд за носовими ходами. Догляд за порожниною рота у важкохворих, огляд, зволоження, протирання, чищення зубів, полоскання. Догляд за статевими органами: підмивання, висушування. Догляд за шкірними складками з метою профілактики попрілостей.

Пролежні: основа причини та фактори ризику їх виникнення. Ділянки утворення пролежнів, ступені тяжкості. Комплексна профілактика пролежнів. Догляд за шкірою за наявності пролежнів. Користування гумовим колом та протипролежневим матрацом.

Тема 23. Особистості догляду за тяжкохворими. Техніка підкладання металевого та гумового судна тяжкохворим. Техніка подавання сечоприймача лежачим пацієнтам. Догляд за постійним сечовим катетером. Догляд за колостомою. Клізми, техніка виконання різних видів клізми. Годування важкохворих. Харчування літніх пацієнтів, пацієнтів старшого віку. Поняття про реанімацію. Поняття про клінічну та біологічну смерть. Правила поводження з агонуючими пацієнтами. Правила поводження з трупом.

Тема 24. Організація санітарно-гігієнічних та протиепідемічних режимів. Прибирання приміщень. Види дезінфікуючих засобів. Приготування дезінфікуючих розчинів. Обробка підлоги, стін, поверхонь. Генеральна та текуча прибирання. Утилізація медичних відходів.

З курс

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення»

Тема 1. Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні. Поняття про асептику та антисептику. Профілактика розповсюдження інфекції у хірургічному стаціонарі. Прибирання та дезінфекція медичних приміщень та приладів. Передстерилізаційна обробка та стерилізація хірургічного інструментарію, білизни, шовного матеріалу. Методи обробки рук медичного персоналу.

Тема 2. Хірургічна операція. Поняття про хірургічну операцію. Будова операційного блоку. Передопераційний період: мета, завдання, етапи. Особливості проведення спеціальної та безпосередньої підготовки хворого до операції.

Тема 3. Основні види знеболення у хірургічних хворих. Види анестезії, ознайомлення з методикою та технікою виконання інфільтраційної та провідникової анестезії. Перидуральна анестезія: ознайомлення з технікою та послідовністю виконання. Методи профілактики та лікування при проведенні різних методів місцевої анестезії. Ознайомлення з технічними засобами для виконання інгаляційного наркозу. Методика проведення ендотрахеального наркозу. Знеболення у післяопераційному періоді. Використання наркотичних та ненаркотичних анальгетиків. Поняття про мультимодальну анальгезію. Дії медичної сестри по забезпечення виконання різних видів анестезії та наркозу.

Тема 4. Реанімаційні заходи у хірургічних хворих. Шок, колапс, непритомність- перша медична допомога. Термінальні стани: передагонія, агонія, клінічна смерть. Ознаки біологічної смерті. Базові реанімаційні заходи. Алгоритм САВ.

Тема 5. Кровотеча та крововтрата. Кровотеча: визначення, види кровотеч за даними обстежень. Методи визначення крововтрати. Методи тимчасової зупинки кровотечі: пальцеве притискання; методика та техніка накладання давлючої пов'язки, закрутки, джута. Методи остаточної зупинки кровотечі: механічні, фізичні, біологічні. Особливості застосування різних методів зупинки кровотечі.

Тема 6. Переливання крові та кровозамінників. Поняття про групи крові та резус-належність. Методи визначення групи крові та резус-фактора. Загальні правила переливання крові. Необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові. Метод визначення групової, індивідуальної та біологічної сумісності крові донора і реципієнта. Визначення макроскопічних якостей донорської крові. Методика виконання гемотрансфузії, здійснення спостереження за хворим під час гемотрансфузії. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії.

Тема 7. Чисті та гнійні рані. Види ран. Надання першої допомоги постраждалим з різаними та забитими ранами. Первина хірургічна обробка рані. Види первинного шву в залежності від типу і локалізації рані. Вторинна хірургічна обробка рані. Види вторинних швів. Техніки виконання перев'язки хворому з чистою (операційною) та інфікованою ранами.

Тема 8. Закрити пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Поняття про ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями. Правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі.

Тема 9. Переломи та вивихи. Ознаки переломів кісток та надання першої допомоги при переломах. Застосування засобів транспортної іммобілізації. Ознаки вивихів, перша допомога хворим із різноманітними вивихами. Накладання пов'язок на голову, тулуб, кінцівки.

Тема 10. Опіки та відмороження. Методи визначення площи ураження і важкості стану пацієнта з опіками. Організація заходів по наданню першої допомоги постраждалому з опіками. Обов'язки медичної сестри, щодо забезпечення інфузійної терапії для пацієнта в стані опікового шоку. Перша допомога постраждалому з відмороженням. Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення лікувальної програми постраждалому з відмороженням.

Тема 11. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин та кисті. Поняття про гострі гнійні захворювання м'яких тканин, їх різновиди та основні клінічні ознаки. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсцесів, флегмон, фурункулів, карбункулів, гідраденіту, маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангіту, парапроктиту. Основні клінічні прояви панарицію та флегмони кисті, обов'язки медичної сестри при проведенні діагностики і лікування панарицію та флегмони кисті.

Тема 12. Гостра специфічна хірургічна інфекція. Поняття про гостру специфічну інфекцію. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рані, сибірці. Способи профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрени. Дії медичної сестри при проведенні детоксикації хворому на гостру хірургічну інфекцію.

Профіль «Педіатрія»

Тема 13. Організація роботи медичної сестри. Ознайомлення з посадовими інструкціями та діючими наказами, що регламентують професійну діяльність медичної сестри педіатричного профілю. Особливості деонтології в роботі медичної сестри з дітьми та їх родичами. Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення. Організація роботі поста медсестри. Документація, що заповнюється медичною сестрою відділення, та правила її ведення. Правила передавання чергувань наступній зміні. Реєстрація пацієнтів, що надходять до відділення. Ідентифікація пацієнтів. Робота з листком призначень.

Тема 14. Оцінка життєвих ознак та виявлення ознак небезпеки. Термометрія, дослідження центрального та периферичного пульсу, частоти серцевих скорочень, частоти дихання, вимірювання артеріального тиску, проведення пульсоксиметрії. Внесення даних до медичної документації.

Тема 15. Забезпечення діагностичного процесу у педіатричному стаціонарі. Техніка використовування швидких тестів для експрес-діагностики інфекцій (на грип, COVID-19, стреп-тест та ін.). Техніка взяття мазків із зіва та носа. Правила взяття сечі для загального аналізу, дослідження за методикою Зимницького, забір середньої порції сечі, добової сечі. Техніка катетеризації сечового міхура м'яким зондом. Використовування швидких тестів - тест-смужки для аналізу сечі. Підготовка хворих і необхідного обладнання для взяття калу на яйша гельмінтів, приховану кров, копrogramу.

Тема 16. Правила забору крові з периферійних вен для дослідження. Забор крові з пальця, п'яти. Процедура неонатального скринінгу. Техніка проведення глукометрії. Вимоги щодо інфекційного контролю

Тема 17. Забезпечення лікувального процесу у педіатричному стационарі. Правила та методи введення дітям лікарських засобів. Облік та правила зберігання ліків: облік сильнодіючих і наркотичних речовин та правила їх зберігання; зберігання ліків на посту медичної сестри. Техніка введення таблеток, порошків, мікстур, сиропів, супозіторіїв, крапель. Особливості використання очних та вушних крапель у дітей. Техніка назального душу.

Тема 18. Методика встановлення назогастрального та орогастрального зонду. Підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляції. Постановка клізм.

Тема 19. Забезпечення оксігенотерапії. Методика та техніка подавання зволоженого кисню. Відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів.

Тема 20. Методика проведення аерозольної (інгаляційної) терапії. Правила користування кишеньковим і стаціонарним інгаляторами.

Тема 21. Організація роботи сестри маніпуляційного кабінету. Документація маніпуляційного кабінету. Організація роботи сестри процедурного кабінету. Документація процедурного кабінету. Методи ін'єкційного введення ліків. Вилучення ліків із ампул та флаконів. Техніка виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій.

Тема 22. Техніка внутрішньовенного введення ліків. Розрахунок дози антибіотика. Постановка довенного катетера. Правила заповнення систем для інфузії та проведення внутрішньовенних вливань. Використування інфузомата.

Тема 23. Інфекційний контроль при виконанні ін'єкцій. Практика безпечних ін'єкцій. Запобігання поширенню парентеральних інфекцій. Дії у разі аварії при контактах з кров'ю та біологічними рідинами.

Профіль «Сестринська справа: внутрішні хвороби»

Тема 24. Морально-етичні законодавчі засади медсестринства в Україні. Організація роботи та обов'язки медичної сестри основних структурних підрозділів терапевтичного стационару. Визначення ролі і місця медичної сестри в догляді за хворими в лікувально-діагностичному процесі, поняття про його структуру та умови проведення. Морально-етичні та деонтологічні засади формування медичного фахівця. Основні професійні обов'язки середнього медичного персоналу в поліклінічних та стаціонарних відділеннях лікарні. Принципи фахової субординації в системі лікар-медична сестра-молодший медичний персонал. Поняття про лікувально-охоронний, санітарний та лікарняний режими терапевтичного стационару, роль молодшого медичного персоналу у їх забезпеченні.

Тема 25. Визначення вітальних функцій організму пацієнтів: алгоритм вимірювання артеріального тиску, техніка дослідження пульсу, аналіз властивостей пульсу, техніка термометрії, дослідження функцій зовнішнього дихання. Правила заповнення температурного листа. Регуляція температури тіла в нормі. Методи вимірювання температури тіла. Реєстрація на температурних листках. Пульс, його визначення. Судини, доступні для пальпації. Основні властивості пульсу (однаковість, ритмічність, частота, напруження, наповнення) та правила їх визначення. Методика дослідження пульсу на променевих артеріях. Поняття про дефіцит пульсу. Артеріальний тиск та правила його вимірювання на плечовій артерії. Основні правила визначення показників дихання: частоти, глибини, типу, ритму дихання. Правила заповнення температурного листа.

Тема 26. Техніка та алгоритм гігієнічної обробки рук. Дезінфекція. Стерилізація. Види та алгоритм проведення різних видів прибирання. Підготовка маніпуляційного кабінету. Визначення стандартів асептики та антисептики. Методи та методики дезінфекції. Види

стерилізації, методики оцінки якості проведеної предстерилізаційної очистки та стерилізації. Правила та методика підготовки робочої поверхні маніпуляційної медичної сестри, підготовка маніпуляційного кабінету на початку та в кінці робочого часу.

Тема 27. Техніка виконання внутрішньо шкірних, підшкірних, внутрішньо м'язових, внутрішньовенних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних вливань. Види та алгоритм постановки катетерів. Розрахунок дози розчинної форми препарату для ін'єкцій. Техніка введення інсуліну. Методика, алгоритми проведення внутрішньо шкірних, підшкірних, внутрішньо м'язових, внутрішньовенних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних вливань. Класифікація катетерів, алгоритм постановки периферичного внутрішньовенного катетеру. Методика введення інсуліну, ведення медичної документації, місця введення інсуліну, побічні ефекти.

Тема 28. Методика і техніка забору крові та сечі для загального аналізу крові та сечі. Методика збору сечі за методом Амбюрже, Каковского-Аддиса і Нечипоренко. Методика збору крові для біохімічних та імунологічних досліджень. Методика користування глюкометром. Правила забору сечі та крові для різних видів лабораторних тестів, правила підготовки пацієнта та інструктаж пацієнта. Оцінка лабораторних показників та їх значення в діагностичному процесі. Алгоритм визначення глюкози крові за допомогою глюкометру. Оцінка результату. Перша допомога пацієнтам з гіпоглікемічною та гіперглікемічною комами.

Тема 29. Методи та техніка взяття матеріалу для бактеріологічних досліджень. Алгоритм забору матеріалу для швидких тестів. Діагностичне значення лабораторних досліджень. Алгоритм забору матеріалу з порожнини зіву, назальний зішкраб, виділень з вух. Підготовка пацієнта та алгоритм забору сечі та калу для бактеріологічного дослідження.

Тема 30. Методика і техніка реєстрації електрокардіограми. Стандартні та додаткові відведення. Аналіз основних елементів електрокардіограми. Основні поняття електрокардіографічного дослідження. Техніка реєстрації електрокардіограми за допомогою стандартних відведень. Аналіз основних компонентів електрокардіограми.

Тема 31. Догляд за тяжкохворими. Догляд за ротовою та носовою порожниною, очима. Профілактика пролежнів. Профілактика застійних явищ у легенях в тяжкохворих пацієнтів. Техніка заміни натільної та постільної білизни. Методика обробки ротової та носової порожнини. Підготовка розчинів та інструментарію для проведення маніпуляцій. Визначення поняття пролежнів, класифікація. Методи профілактики та лікування пролежнів. Техніка та види дихальної гімнастики у тяжкохворих.

Тема 32. Термінальні стани. Серцево-легенева реанімація (САВ). Поняття та види термінального стану (смерть). Ознаки клінічної та біологічної смерті. Правила поводження з трупом. Серцево-легенева реанімація (САВ), принципи та стандарти оцінки вітальних функцій та виконання САВ.

Тема 33. Техніка пульсоксиметрії. Оксигенотерапія. Правила використання небулайзерів та кишенькових інгаляторів. Основні показники пульсоксиметрії. Референсні значення. Показання для оксигенотерапії. Структура апарату Боброва. Техніка безпеки при роботі з киснем. Показання та протипокази для інгаляцій. Види небулайзерів, техніка використання.

4 курс

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стационару»

Тема 1. Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні.

Тема 2. Удосконалення навичок клінічної, лабораторно – інструментальної діагностики і тактики лікування основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару.

Тема 3. Оволодіння навичками надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях.

Тема 4. Застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення.

Тема 5. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях в умовах військового часу.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару»

Тема 6. Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я дітей. Юридичні аспекти роботи лікаря – педіатра. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря педіатричного відділення.

Тема 7. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей.

Тема 8. Клінічна та лабораторно-інструментальна діагностика основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару: органів дихання, ССС, ШКТ, сечовивідної системи.

Тема 9. Алгоритми виконання практичних навичок.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару»

Тема 10. Курація пацієнтів із основними захворюваннями серцево-судинної системи. Обґрутування і формулювання клінічного діагнозу. Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях серцево-судинної системи.

Тема 11. Курація пацієнтів в блоці невідкладної кардіологічної допомоги. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах): при гіпертонічному кризі та гострому коронарному синдромі (ГКС). Методи реваскуляризації при ГКС без елевації сегменту ST. Ведення хворих на інфаркт міокарда: заходи. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності (ГСН). Невідкладна допомога при раптовій серцевій смерті (РСС).

Тема 12. Курація пацієнтів із основними захворюваннями ендокринної системи. Обґрутування і формулювання клінічного діагнозу. Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях ендокринної системи. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах) діабетичних комах, гіпертиреозі, гострій надніжковій недостатності та ін.

Тема 13. Курація пацієнтів із основними захворюваннями крові та кровотворних органів. Обґрутування і формулювання клінічного діагнозу. Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях крові та кровотворних органів.

Тема 14. Курація пацієнтів в приймальному відділенні разом з черговим лікарем; виконання необхідних лабораторних, функціональних, рентгенологічних та інших досліджень; участь в проведенні консультацій лікарів-спеціалістів та консиліумів; виконання невідкладних лікувальних заходів.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря гінекологічного відділення стаціонару»

Тема 15. Медичні маніпуляції в гінекології.

Обстеження статевих шляхів жінки у дзеркалах. Забір мазків для бактеріоскопічного, бактеріологічного та цитоморфологічного досліджень зі статевих шляхів жінки. Бімануальне дослідження органів малого таза жінки. Клінічне обстеження молочних залоз. Пункція черевної порожнини через заднє склепіння. Онкопрофілактика та онкодіагностика в гінекології.

Тема 16. Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.

План обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції. Оцінка пацієнтки та медичних критеріїв придатності методу контрацепції.

Тема 17. Невідкладна допомога при аномальних маткових кровотечах.

Обстеження хворих із АМК. Надання ургентної медичної допомоги при АМК.

Тема 18. Великі та малі гінекологічні операції.

Підготовка хворих до ургентного та планового хірургічного втручання. Ведення післяопераційного періоду.

Тема 19. Куратія гінекологічної хворої.

Визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінка їх результатів. Встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. Захист історії хвороби.

5 курс

Профіль «Хірургія: грудна, серцева, ендокринна хірургія»

Тема 1. Рани. Визначення. Класифікація. Стадії ранового процесу. Класифікація гнійної інфекції м'яких тканин. Принципи лікування гнійних ран. Гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, їх діагностика та лікування в умовах поліклініки. Гнійні запалення клітковинних просторів. Особливості перебігу і принципи лікування гнійної інфекції м'яких тканин обличчя. Особливості клініки та лікування запальних процесів у хворих, що страждають на цукровий діабет. Методи хірургічних операцій та дренування гнійних порожнин в умовах поліклініки. Профілактика запальних захворювань м'яких тканин.

Тема 2. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження. Класифікація опіків. Етіологія опікових травм, значення сприяючих факторів. Механізм місцевих і загальних змін в організмі при опіках, в тому числі хімічних і електричних травм. Діагностика і лікування різних періодів опікової хвороби. Коєфіцієнт Франка і його використання. Значення визначення площі опіку. Ускладнення опікової хвороби, її лікування, профілактика. Класифікація відмороження та загального замерзання. Клініка та діагностика відмороження. Надання першої допомоги при відмороженні та замерзанні. Місцеве та загальне лікування відмороження і замерзання. Особливості електротравми (клініка, діагностика, перебіг, надання першої допомоги, лікування).

Тема 3. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин. Фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангіт, лімфаденіт, парапроктит. Етіологія, патогенез, діагностика. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного та хірургічного лікування в умовах поліклініки.

Тема 4. Некрози. Гангреди. Виразки. Свищі. Етіологія, патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного та хірургічного лікування в умовах поліклініки.

Тема 5. Гостра анаеробна (клостридіальна і неклостридіальна) інфекція. Етіологія, патогенез, діагностика. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного та хірургічного лікування в умовах поліклініки.

Профіль «Педіатрія: основні обов'язки та професійні дії дільничного педіатра»

Тема 6. Основні невідкладні стани у дітей (судомний і гіпертермічний синдроми, бронхоспазм, астматичний статус, кетоацидотична кома, гіпоглікемічна кома, гостра серцева недостатність, гостра печінкова недостатність, інфекційно-токсичний шок, гостра наднирковозалозна недостатність, кровотечі, колапс, набряк легень, ускладнення лікарської терапії: крапивниця, набряк Квінке, анафілактичний шок). Допомога при невідкладних станах у дітей. Участь у веденні поліклінічного прийому та в оформлення основних документів у роботі дільничного педіатра.

Тема 7. Оцінка фізичного та нервово-психічного розвитку дитини. Оцінка показників артеріального тиску у дітей. Складання раціону харчування здорової дитини. Участь у системі патронажу за дітьми. Участь у веденні поліклінічного прийому. Участь у проведенні профілактичних заходів та диспансеризації дітей із захворюваннями різних систем організму. Проведення санітарно-просвітницької роботи. Оцінка статевого розвитку у дітей. Оцінка статевого розвитку хлопчиків та дівчат за шкалою Тенера. Діагностика затримки та передчасного статевого розвитку у дітей.

Тема 8. Профілактичні щеплення у дітей. Показання і протипоказання до вакцинації.

Вакцинація за умови порушення графіку щеплень. Несприятливі ситуації та ускладнення при щепленнях. Участь у проведенні вакцинації дітей в умовах поліклініки. Участь у наданні невідкладної допомоги дітям з несприятливими ситуаціями після вакцинації.

Профіль «Внутрішня медицина»

Тема 9. Організація планової та екстреної терапевтичної допомоги на первинному та вторинному рівнях. Принципи організації та структура надання планової терапевтичної допомоги в Україні. Основні нормативні акти. Основні обов'язки та професійні дії лікаря загальної практики – сімейної медицини в умовах центру первинної медико-санітарної допомоги та взаємодія зі спеціалістами терапевтичного профілю.

Тема 10. Алгоритми надання невідкладної допомоги в амбулаторних умовах в клініці внутрішніх хвороб. Принципи організації та структура надання невідкладної терапевтичної допомоги в Україні. Основні нормативні акти. Основні обов'язки та професійні дії лікаря загальної практики – сімейної медицини з надання невідкладної медичної допомоги в умовах центру первинної медико-санітарної допомоги.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації»

Тема 11. Медичні маніпуляції в акушерстві. Пельвіометрія. Зовнішнє (прийоми Леопольда) та внутрішнє акушерське дослідження. Аускультація плода. Визначення передбачуваної дати пологів та маси плода.

Тема 12. Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода післяполового контрацепції. План обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції. Оцінка пацієнтки та медичних критеріїв прийнятності методу контрацепції.

Тема 13. Курація вагітної жінки. Визначення необхідного переліку лабораторних і інструментальних досліджень та оцінка їх результатів. Встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. Захист історії вагітності.

4. СТРУКТУРА ПРАКТИКИ

2 курс

Тема	Усього	Практичні заняття	СРЗ
Профіль «Особливості догляду за хворими хірургічного профілю»			
Тема 1. Особливості деонтології в роботі медичних працівників хірургічного відділення. Комунікація з невиліковним пацієнтом та його близькими. Психологічні та духовні аспекти паліативної та хоспісної допомоги. Ознайомлення з правилами поводження з померлою людиною. Структура та функції поліклініки. Структура та функції хірургічного стаціонару. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу. Медична документація. Приймальне відділення хірургічного стаціонару. Госпіталізація, санітарна обробка та транспортування хворих.	4	2	2
Тема 2. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму в хірургічному відділенні. Асептика та антисептика. Шляхи розповсюдження інфекції. Особливості розповсюдження внутрішньолікарняної інфекції в хірургічному стаціонарі. Поняття про дезінфекцію та стерилізацію. Прибирання та дезінфекція медичних приміщень та приладів. Передстерилізаційна обробка та стерилізація хірургічного інструментарію, білизни, шовного матеріалу. Методи обробки рук медичного персоналу. Дезінфекція та стерилізація предметів догляду за хворими.	8	4	4
Тема 3. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу. Особиста гігієна медперсоналу. Особливості гігієни хворих. Гігієнічні та лікувальні ванні. Переміна натільної та постільної білизни. Особливості її проведення у операційних хворих та тяжкохворих. Догляд за тяжкохворими: підмивання, техніка промивання очей, прочищення вух і носа. Догляд за хворими з гарячкою. Профілактика пролежнів. Основи загального та спеціального догляду за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами різного віку.	7	4	3
Тема 4. Основні заходи догляду за хворими в хірургічному стаціонарі. Специфіка надання невідкладної допомоги та проведення найпростіших реанімаційних заходів інкурабельним пацієнтам.	6	4	2

Тема 5. Організація та особливості харчування. Організація харчування в умовах стаціонару. Годування важкохворих. Харчування хворих у післяопераційному періоді. Ентеральне та парентеральне живлення. Зондове годування.	7	4	3
Тема 6. Застосування клізм. Основні види клізм, методика та правила їх постановки. Показання та протипоказання.	4	2	2
Тема 7. Особливості догляду за оперованими хворими. Догляд за хворими оперованими на органах грудної клітки. Догляд за хворими оперованими на органах черевної порожнини. Особливості догляду за хворими травматологічного профілю.	20	10	10
Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	30	30

Профіль «Педіатрія»

Тема 8. Структура та функції медичних закладів, що надають медичну допомогу дітям. Структура та функції поліклініки. Структура та функції педіатричного стаціонару. Основні професійні обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу. Завдання і структура приймального відділення дитячої лікарні. Участь молодшого медичного персоналу у сортуванні пацієнтів. Ідентифікація пацієнтів. Госпіталізація хворих дітей.	8	2	4
Тема 9. Особливості комунікації та деонтології в роботі медичних працівників з дітьми та їх родичами. Основні навички комунікації у спілкуванні з хворими дітьми та їх батьками/опікунами. Принципи атравматичного догляду. Принципи фахової субординації в системі педіатр – середній медичний персонал – молодший медичний персонал.	8	2	6
Тема 10. Інфекційний контроль. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму. Стандартні операційні процедури (СОП). Гігієна медичного персоналу. Вимоги до одягу і поводження персоналу у зв'язку з інфекційним контролем. Гігієнічна антисептична обробка рук та гігієнічне миття рук. Догляд за руками. Засоби індивідуального захисту.	6	4	2
Тема 11. Інфекційний контроль. Запобігання поширенню інфекцій, що передаються крапельним, повітряним шляхом; кишкових, парентеральних інфекцій. Універсальні заходи безпеки при контактах з кров'ю та біологічними рідинами.	2	2	-

Тема 12. Інфекційний контроль. Збирання та утилізація відходів. Дії в разі аварійного забруднення об'єктів біологічними матеріалами. Транспортування біологічного матеріалу. Поводження з гострими виробами.	2	2	-
Тема 13. Прибирання та дезінфекція. Організація поточного та генерального прибирання. Дезінфекція виробів медичного призначення. Передстерилізаційне очищення. Стерилізація. Догляд за іграшками.	2	2	-
Тема 14. Догляд за новонародженою дитиною. Тепловий ланцюжок в пологовому залі. Догляд за пупковим залишком і пупковою ранкою новонародженої дитини. Техніка антропометричних вимірювань. Проведення антропометричних досліджень (вимірювання довжини тіла / зросту, маси тіла та окружності голови, обвіду живота).	4	4	-
Тема 15. Особливості догляду за здоровою та хворою дитиною. Догляд за порожниною рота, очима, носом, вухами, нігтями і волоссям здорової та хворої дитини. Підмивання дітей, особливості підмивання дівчаток. Догляд за шкірою: профілактика попрілостей. Переміна натільної та постільної білизни. Вимірювання температури тіла. Догляд за дітьми з гарячкою. Охолоджуючі засоби. Накладання компресів («сухих», «гарячих», «холодних»). Підготовка пацієнта до збору сечі та калу	6	4	2
Тема 16. Принципи контролю за вживанням рідини та харчуванням. Організація та особливості харчування дітей. Техніка приготування продуктів харчування дітей раннього віку (мол. суміш, сік та ін.). Організація харчування дітей в умовах стаціонару. Годування важкохворих дітей. Безпека приготування та видачі їжі. Контроль якості харчової сировини.	8	2	6
Тема 17. Догляд з метою розвитку дитини. Заходи безпеки в оточенні дитини. Організація умов для гармонійного розвитку дітей.	4	2	2
Тема 18. Поняття паліативної допомоги. Основні принципи. Хоспіс. Мобільна паліативна допомога. Основи загального та спеціального догляду за паліативним пацієнтом. Профілактика пролежень. Роль молодшого медичного персоналу в оцінці та управлінні болем.	2	2	-
Тема 19. Навички комунікації з невиліковним пацієнтом та його родичами. SPIKES протокол Заповнення звітної документації – Щоденника виробничої практики	4	2	2
	2	-	2

Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	30	30
Профіль «Догляд за хворими: внутрішні хвороби»			
Тема 20. Основні принципи і організаційні заходи догляду за хворими. Догляд за хворими і його значення у лікувальному процесі. Загальний і спеціальний догляд за хворими терапевтичного профілю. Основні типи лікувальних установ. Структура приймального відділення. Структура терапевтичного відділення. Основні обов'язки молодшого медичного персоналу. Госпіталізація та санітарна обробка хворих. Деонтологія в роботі молодшого медичного персоналу. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму.	12	6	6
Тема 21. Перекладання хворого на ліжко. Використання функціонального ліжка. Техніка користування функціональним ліжком. Облаштування ліжка хворого. Зміна постільної та натільної білизни тяжкохворих. Допомога лежачому пацієнту під час заміни натільної білизни. Застосування міхура з льодом. Техніка виконання зігріваючого компресу. Техніка накладання гірчичників.	12	6	6
Тема 22. Особиста гігієна медичного персоналу. особиста гігієна пацієнтів. Вмивання та обтирання лежачих пацієнтів. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стрижка та гоління. Догляд за очима: промивання, очні ванночки. Догляд за вухами: оброблення зовнішнього слухового ходу. Догляд за носовими ходами. Догляд за порожниною рота у важкохворих, огляд, зволоження, протирання, чищення зубів, полоскання. Догляд за статевими органами: підмивання, висушування. Догляд за шкірними складками з метою профілактики попрілостей. Пролежні: основа причини та фактори ризику їх виникнення. Ділянки утворення пролежнів, ступені тяжкості. Комплексна профілактика пролежнів. Догляд за шкірою за наявності пролежнів. Користування гумовим колом та протипролежневим матрацом.	11	6	5
Тема 23. Особистості догляду за тяжкохворими. Техніка підкладання металевого та гумового судна тяжкохворим. Техніка подавання сечоприймача лежачим пацієнтам. Догляд за постійним сечовим катетером. Догляд за колостомою. Клізми, техніка	11	6	5

виконання різних видів клізми. Годування важкохворих. Харчування літніх пацієнтів, пацієнтів старшого віку. Поняття про реанімацію. Поняття про клінічну та біологічну смерть. Правила поводження з агонуючими пацієнтами. Правила поводження з трупом.			
Тема 24. Організація санітарно-гігієнічних та протиепідемічних режимів. Прибирання приміщень. Види дезінфікуючих засобів. Приготування дезінфікуючих розчинів. Обробка підлоги, стін, поверхонь. Генеральне та поточне прибирання. Утилізація медичних відходів.	10	6	4
Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	30	30
Усього годин за усі профілі	180	90	90

З курс

Тема	Усього	Практичні заняття	СРЗ
Профіль «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення»			
Тема 1. Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні. Поняття про асептику та антисептику. Профілактика розповсюдження інфекції у хірургічному стаціонарі. Прибирання та дезінфекція медичних приміщень та приладів. Передстерилізація обробка та стерилізація хірургічного інструментарію, білизни, шовного матеріалу. Методи обробки рук медичного персоналу.	4	2	2
Тема 2. Хіургічна операція. Поняття про хіургічну операцію. Будова операційного блоку. Передопераційний період: мета, завдання, етапи. Особливості проведення спеціальної та безпосередньої підготовки хворого до операції.	4	2	2
Тема 3. Основні види знеболення у хіургічних хворих. Види анестезії, ознайомлення з методикою та технікою виконання інфільтраційної та провідникової анестезії. Периуральна анестезія: ознайомлення з технікою та послідовністю виконання. Методи профілактики та лікування при проведенні різних методів місцевої анестезії. Ознайомлення з технічними засобами для виконання інгаляційного наркозу. Методика проведення ендотрахеального наркозу. Знеболення у післяопераційному періоді. Використання наркотичних та ненаркотичних анальгетиків. Поняття про мультимодальну анальгезію. Дії медичної сестри по забезпеченням виконання різних видів анестезії та наркозу.	4	2	2
Тема 4. Реанімаційні заходи у хіургічних хворих. Шок, колапс, непритомність- перша медична допомога. Термінальні стани: передагонія, агонія, клінічна смерть. Ознаки біологічної смерті. Базові реанімаційні заходи. Алгоритм САВ.	6	4	2
Тема 5. Кровотеча та крововтракта. Кровотеча: визначення, види кровотеч за даними обстежень. Методи визначення крововтрати. Методи тимчасової зупинки кровотечі: пальцеве притискання; методика та техніка накладання давлючої пов'язки, закрутки, джута. Методи остаточної зупинки кровотечі: механічні, фізичні, біологічні. Особливості застосування різних методів зупинки кровотечі.	4	2	2

Тема 6. Переливання крові та кровозамінників. Поняття про групи крові та резус-належність. Методи визначення групи крові та резус-фактора. Загальні правила переливання крові. Необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові. Метод визначення групової, індивідуальної та біологічної сумісності крові донора і реципієнта. Визначення макроскопічних якостей донорської крові. Методика виконання гемотрансфузії, здійснення спостереження за хворим під час гемотрансфузії. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії	6	4	2
Тема 7. Чисті та гнійні рані. Види ран. Надання першої допомоги постраждалим з різаними та забитими ранами. Первина хірургічна обробка рані. Види первинного шву в залежності від типу і локалізації рані. Вторинна хірургічна обробка рані. Види вторинних швів. Техніки виконання перев'язки хворому з чистою (операцийною) та інфікованою ранами.	4	2	2
Тема 8. Закриті пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Поняття про ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями. Правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі.	5	2	3
Тема 9. Переломи та вивихи. Ознаки переломів кісток та надання першої допомоги при переломах. Застосування засобів транспортної іммобілізації. Ознаки вивихів, перша допомога хворим із різноманітними вивихами. Накладання пов'язок на голову, тулуб, кінцівки.	5	2	3
Тема 10. Опіки та відмороження. Методи визначення площин ураження і важкості стану пацієнта з опіками. Організація заходів по наданню першої допомоги постраждалому з опіками. Обов'язки медичної сестри, щодо забезпечення інфузійної терапії для пацієнта в стані опікового шоку. Перша допомога постраждалому з відмороженням. Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення лікувальної програми постраждалому з відмороженням.	4	2	2
Тема 11. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин та кисті. Поняття про гострі гнійні захворювання м'яких тканин, їх різновиди та основні клінічні ознаки. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсцесів, флегмон, фурункулів, карбункулів, гідраденіту, маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангіту,	6	4	2

парапроктиту. Основні клінічні прояви панарицію та флегмони кисті, обов'язки медичної сестри при проведенні діагностики і лікування панарицію та флегмони кисті.			
Тема 12. Гостра специфічна хірургічна інфекція. Поняття про гостру специфічну інфекцію. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рани, сибирці. Способи профілактики правця, дифтерії, сибирки, газової гангрени. Дії медичної сестри при проведенні детоксикації хворому на гостру хірургічну інфекцію.	4	2	2
Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	30	30

Профіль «Педіатрія»

Тема 13. Організація роботи медичної сестри. Ознайомлення з посадовими інструкціями та діючими наказами, що регламентують професійну діяльність медичної сестри педіатричного профілю. Особливості деонтології в роботі медичної сестри з дітьми та їх родичами Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення. Організація роботі поста медсестри. Документація, що заповнюється медичною сестрою відділення, та правила її ведення. Правила передавання чергувань наступній зміні. Реєстрація пацієнтів, що надходять до відділення. Ідентифікація пацієнтів. Робота з листком призначень.	8	2	6
Тема 14. Оцінка життєвих ознак та виявлення ознак небезпеки. Термометрія, дослідження центрального та периферичного пульсу, частоти серцевих скорочень, частоти дихання, вимірювання артеріального тиску, проведення пульсоксиметрії. Внесення даних до медичної документації.	6	2	4
Тема 15. Забезпечення діагностичного процесу у педіатричному стаціонарі. Техніка використовування швидких тестів для експрес-діагностики інфекцій (на грип, COVID-19, стреп-тест та ін.). Техніка взяття мазків із зіва та носа. Правила взяття сечі для загального аналізу, дослідження за методикою Зимницького, забір середньої порції сечі, добової сечі. Техніка катетеризації сечового міхура м'яким зондом. Використовування швидких тестів - тест-смужки для аналізу сечі. Підготовка хворих і необхідного обладнання для взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копrogramу.	6	4	2
Тема 16. Правила забору крові з периферійних вен для досліджень. Збір крові з пальця, п'яти. Процедура	4	4	-

неонатального скринінгу. Техніка проведення глюкометрії. Вимоги щодо інфекційного контролю			
Тема 17. Забезпечення лікувального процесу у педіатричному стационарі. Правила та методи введення дітям лікарських засобів. Облік та правила зберігання ліків: облік сильнодіючих і наркотичних речовин та правила їх зберігання; зберігання ліків на посту медичної сестри. Техніка введення таблеток, порошків, мікстур, сиропів, супозіторіїв, крапель. Особливості використання очних та вушних крапель у дітей. Техніка назального душу	2	2	-
Тема 18. Методика встановлення назогастрального та орогастрального зонду. Підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій. Постановка клизм.	2	2	-
Тема 19. Забезпечення оксігенотерапії. Методика та техніка подавання зволоженого кисню. Відемоктування слизу з верхніх дихальних шляхів.	2	2	-
Тема 20. Методика проведення аерозольної (інгаляційної) терапії. Правила користування кишеньковим і стационарним інгаляторами.	2	2	-
Тема 21. Організація роботи сестри маніпуляційного кабінету. Документація маніпуляційного кабінету. Організація роботи сестри процедурного кабінету. Документація процедурного кабінету. Методи ін'єкційного введення ліків. Вилучення ліків із ампул та флаконів. Техніка виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій.	6	4	2
Тема 22. Техніка внутрішньовенного введення ліків. Розрахунок дози антибіотика. Постановка довенного катетера. Правила заповнення систем для інфузії та проведення внутрішньовенных вливань. Використовування інфузомата.	4	4	-
Тема 23. Інфекційний контроль при виконанні ін'єкцій. Практика безпечних ін'єкцій. Запобігання поширенню парентеральних інфекцій. Дії у разі аварії при контактах з кров'ю та біологічними рідинами.	2	2	-
Самостійне відпрацювання навичок та умінь, наведених у плані практичної підготовки.	10	-	10
Заповнення звітної документації – Щоденника виробничої практики	2	-	2
Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	30	30

Профіль «Сестринська справа: внутрішні хвороби»

Тема 24. Морально-етичні законодавчі засади медсестринства в Україні. Організація роботи та обов'язки медичної сестри основних структурних підрозділів терапевтичного стационару.	4	2	2
--	---	---	---

Тема 25-26. Визначення вітальних функцій організму пацієнтів: алгоритм вимірювання артеріального тиску, техніка дослідження пульсу, аналіз властивостей пульсу, техніка термометрії, дослідження функцій зовнішнього дихання. Правила заповнення температурного листа.	6	4	2
Тема 27. Техніка та алгоритм гігієнічної та хірургічної обробки рук. Дезінфекція. Стерилізація. Види та алгоритм проведення різних видів прибирання. Підготовка маніпуляційного кабінету	4	2	2
Тема 28-29. Техніка виконання внутрішньо шкірних, підшкірних, внутрішньо м'язових, внутрішньовенних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних вливань. Види та алгоритм постановки катетерів. Розрахунок дози розчинної форми препарату для ін'єкцій. Техніка введення інсуліну.	10	6	4
Тема 30. Методика і техніка забору крові та сечі для загального аналізу крові та сечі. Методика збору сечі за методом Амбюрже, Каковского-Аддиса і Нечипоренко. Методика збору крові для біохімічних та імунологічних досліджень. Методика користування глукометром.	4	2	2
Тема 31. Методи та техніка взяття матеріалу для бактеріологічних досліджень. Алгоритм забору матеріалу для швидких тестів. Діагностичне значення лабораторних досліджень.	4	2	2
Тема 32-33. Методика і техніка реєстрації електрокардіограми. Стандартні та додаткові відведення. Аналіз основних елементів електрокардіограми.	8	4	4
Тема 34-35. Догляд за тяжкохворими. Догляд за ротовою та носовою порожниною, очима. Профілактика пролежнів. Профілактика застійних явищ у легенях в тяжкохворих пацієнтів.	8	4	4
Тема 36. Термінальні стани. Серцево-легенева реанімація (СЛВ).	4	2	2
Тема 37. Техніка пульсоксиметрії. Оксигенотерапія. Правила використання небулайзерів та кишенькових інгаляторів.	4	2	2
Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	30	30
Усього годин за усі профілі	180	90	90

4 курс

Тема	Усього	Практичні заняття	СРЗ

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару»

Тема 1. Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні.	6	4	2
Тема 2. Удосконалення навичок клінічної, лабораторно-інструментальної діагностики і тактики лікування основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару.	10	6	4
Тема 3. Оволодіння навичками надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях.	16	10	6
Тема 4. Застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення.	6	4	2
Тема 5. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях в умовах військового часу.	18	12	6
Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	36	24

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару»

Тема 6. Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я дітей. Юридичні аспекти роботи лікаря – педіатра. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря педіатричного відділення.	10	6	4
Тема 7. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей.	10	6	4
Тема 8. Клінічна та лабораторно-інструментальна діагностика основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару: органів дихання, ССС, ШКТ, сечовивідної системи.	14	8	6
Тема 9. Алгоритми виконання практичних навичок.	22	16	6
Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	36	24

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару»

Тема 10. Курація пацієнтів із основними захворюваннями серцево-судинної системи	10	6	4
Тема 11. Курація пацієнтів в блоці невідкладної кардіологічної допомоги.	16	12	4
Тема 12. Курація пацієнтів із основними захворюваннями ендокринної системи,	14	10	4

Тема 13. Курація пацієнтів із основними захворюваннями крові та кровотворних органів.	10	6	4
Тема 14. Курація пацієнтів в приймальному відділенні.	6	2	4
Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	36	24

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря гінекологічного відділення стаціонару»

Тема 15. Медичні маніпуляції в гінекології.	8	6	2
Тема 16. Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.	8	6	2
Тема 17. Невідкладна допомога при аномальних маткових кровотечах.	10	6	4
Тема 18. Великі та малі гінекологічні операції.	10	6	4
Тема 19. Курація гінекологічної хворої.	20	12	8
Підготовка до КПІ	4	-	4
Усього годин	60	36	24
Усього годин за усі профілі	240	144	96

5 курс

Тема	Усього	Практичні заняття	СРЗ
Профіль «Хірургія: грудна, серцева, ендокринна хірургія»			
Тема 1. Рани. Визначення. Класифікація. Рановий процес. Лікування.	6	4	2
Тема 2. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження.	6	4	2
Тема 3. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангіт, лімфаденіт, парапроктит.	6	4	2
Тема 4. Некрози. Гангрени. Виразки. Свищі. Класифікація, визначення, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	6	4	2
Тема 5. Гостра анаеробна (клостиридіальна і неклостиридіальна) інфекція: емфізематозна, набряково-токсична, флегмонозна, гнилісна. Класифікація, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	4	2	2
Підготовка до КПІ	2	-	2
Усього годин	30	18	12
Профіль «Педіатрія: основні обов'язки та професійні дії дільничного педіатра»			
Тема 6. Основні невідкладні стани у дітей.	10	6	4
Тема 7. Оцінка фізичного та нервово-психічного розвитку дитини. Складання раціону харчування здорової дитини. Оцінка показників артеріального тиску у дітей. Оцінка статевого розвитку у дітей.	10	6	4
Тема 8. Профілактичні шеплення у дітей.	10	6	2
Підготовка до КПІ	-	-	2
Усього годин	30	18	12
Профіль «Внутрішня медицина»			
Тема 10. Організація планової та екстреної терапевтичної допомоги на первинному та вторинному рівнях	14	8	6
Тема 11. Алгоритми надання невідкладної допомоги в амбулаторних умовах в клініці внутрішніх хвороб.	14	10	4
Підготовка до КПІ	2	-	2
Усього годин	30	18	12

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації»			
Тема 12. Медичні маніпуляції в акушерстві	6	4	2
Тема 13. Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода післяпологової контрацепції.	6	4	2
Тема 14. Курація вагітної жінки.	16	10	6
Підготовка до КПІ	2	-	2
Усього годин	30	18	12
Усього годин за усі профілі	120	72	48

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Лекції не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

2 курс

№	Назва теми	Кіль- ть годин
Профіль « Особливості догляду за хворими хірургічного профілю»		
1	Практичне заняття 1-3. Основні принципи і організаційні заходи догляду за хворими. Основні професійні обов'язки молодшого персоналу. Догляд за хворими і його значення у лікувальному процесі. Загальний і спеціальний догляд за хворими терапевтичного профілю. Основні типи лікувальних установ. Структура приймального відділення. Структура терапевтичного відділення. Госпіталізація та санітарна обробка хворих. Деонтологія в роботі молодшого медичного персоналу. Організація санітарно-гігієнічного та протипідемічного режиму.	6
2	Практичні заняття 4-6. Перекладання хворого на ліжко. Використання функціонального ліжка. Техніка користування функціональним ліжком. Облаштування ліжка хворого. Зміна постільної та натільної білизни тяжкохворих. Допомога лежачому пацієнту під час заміни натільної білизни. Застосування міхура з льодом. Техніка виконання зігріваючого компресу. Техніка накладання гірничників.	6
3	Практичні заняття 7-9. Особиста гігієна медичного персоналу, особиста гігієна пацієнтів. Вмивання та обтирання лежачих пацієнтів. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стрижка та гоління. Догляд за очима: промивання, очні ванночки. Догляд за вухами: оброблення зовнішнього слухового ходу. Догляд за носовими ходами. Догляд за порожниною рота у важкохворих, огляд, зваження, протирання, чищення зубів, полоскання. Догляд за статевими органами: підмивання, висушування. Догляд за шкірними складками з метою профілактики попрілостей. Пролежні: основа причини та фактори ризику їх виникнення. Ділянки утворення пролежнів, ступені тяжкості. Комплексна профілактика пролежнів. Догляд за шкірою за наявності пролежнів. Користування гумовим колом та протипролежневим матрацом.	6
4	Практичні заняття 10-12. Особистості догляду за тяжкохворими. Техніка підкладання металевого та гумового судна тяжкохворим. Техніка	6

	подавання сечоприймача лежачим пацієнтам. Догляд за постійним сечовим катетером. Догляд за колостомою. Клізми, техніка виконання різних видів клізми. Годування важкохворих. Харчування літніх пацієнтів, пацієнтів старшого віку. Поняття про реанімацію. Поняття про клінічну та біологічну смерть. Правила поводження з агонуючими пацієнтами. Правила поводження з трупом.	
5	Практичні заняття 13-15. Організація санітарно-гігієнічних та протиепідемічних режимів. Прибирання приміщень. Види дезінфікуючих засобів. Приготування дезінфікуючих розчинів. Обробка підлоги, стін, поверхонь. Генеральна та текуча прибирання. Утилізація медичних відходів.	6
Усього годин		30

Профіль «Педіатрія»

8	Практичне заняття 1. Структура та функції медичних закладів, що надають медичну допомогу дітям. Структура та функції поліклініки. Структура та функції педіатричного стаціонару. Основні професійні обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу. Завдання і структура приймального відділення дитячої лікарні. Участь молодшого медичного персоналу у сортуванні пацієнтів. Ідентифікація пацієнтів. Госпіталізація хворих дітей	2
9	Практичне заняття 2. Особливості комунікації та деонтології в роботі медичних працівників з дітьми та їх родичами. Основні навички комунікації у спілкуванні з хворими дітьми та їх батьками/опікунами. Принципи атравматичного догляду. Принципи фахової субординації в системі педіатр – середній медичний персонал – молодший медичний персонал.	2
10	Практичні заняття 3-4. Інфекційний контроль. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму. Стандартні операційні процедури (СОП). Гігієна медичного персоналу. Вимоги до одягу і поводження персоналу у зв'язку з інфекційним контролем. Гігієнічна антисептична обробка рук та гігієнічне миття рук. Догляд за руками. Засоби індивідуального захисту.	4
11	Практичне заняття 5. Інфекційний контроль. Запобігання поширенню інфекцій, що передаються крапельним, повітряним шляхом; кишкових, парентеральних інфекцій. Універсалні заходи безпеки при контактах з кров'ю та біологічними рідинами.	2
12	Практичне заняття 6. Інфекційний контроль. Збирання та утилізація відходів. Дії в разі аварійного забруднення об'єктів біологічними матеріалами. Транспортування біологічного матеріалу. Поводження з гострими виробами.	2
13	Практичне заняття 7. Прибирання та дезінфекція. Організація поточного та генерального прибирання. Дезінфекція виробів медичного призначення. Передстерилізаційне очищенння. Стерилізація. Догляд за іграшками	2
14	Практичні заняття 8-9. Догляд за новонародженою дитиною. Тепловий ланцюжок в пологовому залі. Догляд за пупковим залишком і пупковою ранкою новонародженої дитини. Техніка антропометричних вимірювань.	4

	Проведення антропометричних досліджень (вимірювання довжини тіла / зросту, маси тіла та окружності голови, обвіду живота).	
15	Практичні заняття 10-11. Особливості догляду за здоровою та хворою дитиною. Догляд за порожниною рота, очима, носом, вухами, нігтями і волоссям здорової та хворої дитини. Підмивання дітей, особливості підмивання дівчаток. Догляд за шкірою: профілактика попрілостей. Переміна натільної та постільної білизни. Вимірювання температури тіла. Догляд за дітьми з гарячкою. Охолоджуючі засоби. Накладання компресів («сухих», «гарячих», «холодних»). Підготовка пацієнта до збору сечі та калу	4
16	Практичне заняття 12. Принципи контролю за вживанням рідини та харчуванням. Організація та особливості харчування дітей. Техніка приготування продуктів харчування дітей раннього віку (мол., суміш, сік та ін.). Організація харчування дітей в умовах стаціонару. Годування важкохворих дітей. Безпека приготування та видачі їжі. Контроль якості харчової сировини.	2
17	Практичне заняття 13. Догляд з метою розвитку дитини. Заходи безпеки в оточенні дитини. Організація умов для гармонійного розвитку дітей.	2
18	Практичне заняття 14. Поняття паліативної допомоги. Основні принципи. Хоспіс. Мобільна паліативна допомога. Основи загального та спеціального догляду за паліативним пацієнтом. Профілактика проліжнів. Роль молодшого медичного персоналу в оцінці та управлінні болем.	2
19	Практичне заняття 15. Навички комунікації з невиліковним пацієнтом та його родичами. SPIKES протокол	2
Усього годин		30

Профіль «Догляд за хворими: внутрішні хвороби»

20	Практичні заняття 1-3. Основні принципи і організаційні заходи догляду за хворими. Основні професійні обов'язки молодшого персоналу. Догляд за хворими і його значення у лікувальному процесі. Загальний і спеціальний догляд за хворими терапевтичного профілю. Основні типи лікувальних установ. Структура приймального відділення. Структура терапевтичного відділення. Госпіталізація та санітарна обробка хворих. Деонтологія в роботі молодшого медичного персоналу. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму.	6
21	Практичні заняття 4-6. Перекладання хвого на ліжко. Використання функціонального ліжка. Техніка користування функціональним ліжком. Облаштування ліжка хвого. Зміна постільної та натільної білизни тяжкохворих. Допомога лежачому пацієнту під час заміни натільної білизни. Застосування міхура з льодом. Техніка виконання зігріваючого компресу. Техніка накладання гірчичників.	6
22	Практичні заняття 7-9. Особиста гігієна медичного персоналу. Особиста гігієна пацієнтів. Вмивання та обтирання лежачих пацієнтів. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стружка та гоління. Догляд за очима: промивання, очні ванночки. Догляд за вухами: оброблення зовнішнього	6

	слухового ходу. Догляд за носовими ходами. Догляд за порожниною рота-у важкохворих: огляд, зволоження, протирання, чищення зубів, полоскання. Догляд за статевими органами: підмивання, висушування. Догляд за шкірними складками з метою профілактики попріlostей. Пролежні: основна причина та фактори ризику їх виникнення. Ділянки утворення пролежнів, ступені тяжкості. Комплексна профілактика пролежнів, догляд за шкірою за наявністю пролежнів. Користування гумовим колом та противролежневим матрацом.	
23	Практичні заняття 10-12. Особливості догляду за тяжкохворими. Техніка підкладання металевого та гумового судна тяжкохворим. Техніка подавання сечоприймача лежачім пацієнтам. Догляд за постійним сечовим катетером. Догляд за колостомою. Клізми, техніка виконання різних видів клізми. Годування важкохворих. Харчування літніх пацієнтів. Поняття про реанімацію. Поняття про клінічну та біологічну смерть. Правила поводження з агонуючими пацієнтами. Правила поводження з трупом.	6
24	Практичні заняття 13-15. Організація санітарно-гігієнічних та протиепідемічних режимів. Прибирання приміщень. Види дезінфікуючих заходів. Приготування дезінфікуючих розчинів. Обробка підлоги, стін, поверхонь. Генеральне та текуче прибирання. Утилізація медичних відходів.	6
	Усього годин	30
	Усього за усі профілі	90

З курс

№	Назва теми	Кіл-ть годин
Профіль «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення»		
1	Практичне заняття 1. Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні. Поняття про асептику та антисептику. Профілактика розповсюдження інфекції у хірургічному стаціонарі. Прибирання та дезінфекція медичних приміщень та приладів. Передстерилізаційна обробка та стерилізація хірургічного інструментарію, білизни, шовного матеріалу. Методи обробки рук медичного персоналу.	2
2	Практичне заняття 2. Хірургічна операція. Поняття про хірургічну операцію. Будова операційного блоку. Передопераційний період: мета, завдання, етапи. Особливості проведення спеціальної та безпосередньої підготовки хворого до операції.	2
3	Практичне заняття 3. Основні види знеболення у хірургічних хворих. Види анестезій, ознайомлення з методикою та технікою виконання інфільтраційної та провідникової анестезії. Перидуральна анестезія: ознайомлення з технікою та послідовністю виконання. Методи профілактики та лікування при проведенні різних методів місцевої анестезії. Ознайомлення з технічними засобами для виконання інгаляційного наркозу. Методика проведення ендотрахеального наркозу. Знеболення у післяопераційному періоді. Використання наркотичних та ненаркотичних анальгетиків. Поняття про мультимодальну анальгезію. Дії медичної сестри по забезпечення виконання різних видів анестезії та наркозу.	2
4	Практичні заняття 4-5. Реанімаційні заходи у хірургічних хворих. Шок, колапс, непритомність- перша медична допомога. Термінальні стани: передагонія, агонія, клінічна смерть. Ознаки біологічної смерті. Базові реанімаційні заходи. Алгоритм САВ.	4
5	Практичне заняття 6. Кровотеча та крововтрата. Кровотеча: визначення, види кровотеч за даними обстежень. Методи визначення крововтрати. Методи тимчасової зупинки кровотечі: пальцеве притискання; методика та техніка накладання давлючої пов'язки, закрутки, джута. Методи остаточній зупинки кровотечі: механічні, фізичні, біологічні. Особливості застосування різних методів зупинки кровотечі.	2
6	Практичні заняття 7-8. Переливання крові та кровозамінників. Поняття про групи крові та резус-належність. Методи визначення групи крові та резус-фактора. Загальні правила переливання крові. Необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові. Метод визначення групової, індивідуальної та біологічної сумісності крові донора і реципієнта. Визначення макроскопічних якостей донорської крові. Методика виконання гемотрансфузії, здійснення спостереження за хворим під час гемотрансфузії. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії.	4
7	Практичне заняття 9. Чисті та гнійні рані. Види ран. Надання першої допомоги постраждалим з різаними та забитими ранами. Первинна	2

	хірургічна обробка рани. Види первинного шву в залежності від типу і локалізації рани. Вторинна хірургічна обробка рани. Види вторинних швів. Техніки виконання перев'язки хворому з чистою (операційною) та інфікованою ранами.	
8	Практичне заняття 10. Закриті пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Поняття про ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями. Правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі.	2
9	Практичне заняття 11. Переломи та вивихи. Ознаки переломів кісток та надання першої допомоги при переломах. Застосування засобів транспортної іммобілізації. Ознаки вивихів, перша допомога хворим із різноманітними вивихами. Накладання пов'язок на голову, тулуб, кінцівки.	2
10	Практичне заняття 12. Опіки та відмороження. Методи визначення площи ураження і важкості стану пацієнта з опіками. Організація заходів по наданню першої допомоги постраждалому з опіками. Обов'язки медичної сестри, щодо забезпечення інфузійної терапії для пацієнта в стані опікового шоку. Перша допомога постраждалому з відмороженням. Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення лікувальної програми постраждалому з відмороженням.	2
11	Практичні заняття 13-14. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин та кисті. Поняття про гострі гнійні захворювання м'яких тканин, їх різновиди та основні клінічні ознаки. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсцесів, флегмон, фурункулів, карбункулів, гідраденіту, маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангіту, парапроктиту. Основні клінічні прояви панарицію та флегмони кисті, обов'язки медичної сестри при проведенні діагностики і лікування панарицію та флегмони кисті.	4
12	Практичне заняття 15. Гостра специфічна хірургічна інфекція. Поняття про гостру специфічну інфекцію. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рані, сибірці. Способи профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрени. Дії медичної сестри при проведенні детоксикації хворому на гостру хірургічну інфекцію.	2
Усього годин		30
Профіль «Педіатрія»		
13	Практичне заняття 1. Організація роботи медичної сестри. Ознайомлення з посадовими інструкціями та діючими наказами, що регламентують професійну діяльність медичної сестри педіатричного профілю. Особливості деонтології в роботі медичної сестри з дітьми та їх родичами Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення. Організація роботі поста медсестри. Документація, що заповнюється медичною сестрою відділення, та правила її ведення. Правила передавання чергувань наступній зміні.	2

	Реєстрація пацієнтів, що надходять до відлілення. Ідентифікація пацієнта. Робота з листком призначень.	
14	Практичне заняття 2. Оцінка життєвих ознак та виявлення ознак небезпеки. Термометрія, дослідження центрального та периферичного пульсу, частоти серцевих скорочень, частоти дихання, вимірювання артеріального тиску, проведення пульсоксиметрії. Внесення даних до медичної документації.	2
15	Практичні заняття 3-4. Забезпечення діагностичного процесу у педіатричному стаціонарі. Техніка використування швидких тестів для експрес-діагностики інфекцій (на грип, COVID-19, стреп-тест та ін.). Техніка взяття мазків із зіва та носа. Правила взяття сечі для загального аналізу, дослідження за методикою Зимницького, забір середньої порції сечі, добової сечі. Техніка катетеризації сечового міхура м'яким зондом. Використування швидких тестів - тест-смужки для аналізу сечі. Підготовка хворих і необхідного обладнання для взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копrogramу.	4
16	Практичні заняття 5-6. Правила забору крові з периферійних вен для досліджень. Забір крові з пальця, п'яти. Процедура неонатального скринінгу. Техніка проведення глюкометрії. Вимоги щодо інфекційного контролю	4
17	Практичне заняття 7. Забезпечення лікувального процесу у педіатричному стаціонарі. Правила та методи введення дітям лікарських засобів. Облік та правила зберігання ліків: облік сильнодіючих і наркотичних речовин та правила їх зберігання; зберігання ліків на посту медичної сестри. Техніка введення таблеток, порошків, мікстур, сиропів, супозіторіїв, крапель. Особливості використання очних та вушних крапель у дітей. Техніка назального душу	2
18	Практичне заняття 8. Методика встановлення назогастрального та орогастрального зонду. Підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій. Постановка клізм.	2
19	Практичне заняття 9. Забезпечення оксігенотерапії. Методика та техніка подавання зволоженого кисню. Відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів.	2
20	Практичне заняття 10. Методика проведення аерозольної (інгаляційної) терапії. Правила користування кишеньковим і стаціонарним інгаляторами	2
21	Практичні заняття 11-12. Організація роботи сестри маніпуляційного кабінету. Документація маніпуляційного кабінету. Організація роботи сестри процедурного кабінету. Документація процедурного кабінету. Методи ін'єкційного введення ліків. Вилучення ліків із ампул та флаконів. Техніка виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій.	4
22	Практичні заняття 13-14. Техніка внутрішньовенного введення ліків. Розрахунок дози антибіотика. Постановка довенного катетера. Правила заповнення систем для інфузії та проведення внутрішньовенных вливань. Використування інфузомата.	4
23	Практичне заняття 15. Інфекційний контроль при виконанні ін'єкцій. Практика безпечних ін'єкцій. Запобігання поширенню парентеральних інфекцій. Дії у разі аварії при контактах з кров'ю та біологічними рідинами.	2

Усього годин		30
Профіль «Сестринська справа: внутрішні хвороби»		
24	Практичне заняття 1. Морально-етичні законодавчі засади медсестринства в Україні. Організація роботи та обов'язки медичної сестри основних структурних підрозділів терапевтичного стаціонару	2
25	Практичне заняття 2-3. Визначення вітальних функцій організму пацієнтів: алгоритм вимірювання артеріального тиску, техніка дослідження пульсу, аналіз властивостей пульсу, техніка термометрії, дослідження функцій зовнішнього дихання. Правила заповнення температурного листа.	4
26	Практичне заняття 4. Техніка та алгоритм гігієнічної та хірургічної обробки рук. Дезінфекція. Стерилізація. Види та алгоритм проведення різних видів прибирання. Підготовка маніпуляційного кабінету	2
27	Практичні заняття 5-7. Техніка виконання внутрішньо шкірних, підшкірних, внутрішньо м'язових, внутрішньовенних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних вливань. Види та алгоритм постановки катетерів. Розрахунок дози розчинної форми препарату для ін'єкцій. Техніка введення інсулуїну	6
28	Практичне заняття 8. Методика і техніка забору крові та сечі для загального аналізу крові та сечі. Методика збору сечі за методом Амбюрже, Каковского-Аддиса і Нечипоренко. Методика збору крові для біохімічних та імунологічних досліджень. Методика користування глюкометром	2
29	Практичне заняття 9. Методи та техніка взяття матеріалу для бактеріологічних досліджень. Алгоритм забору матеріалу для швидких тестів. Діагностичне значення лабораторних досліджень	2
30	Практичне заняття 10-11. Методика і техніка реєстрації електрокардіограми. Стандартні та додаткові відведення. Аналіз основних елементів електрокардіограми	4
31	Практичне заняття 12-13. Догляд за тяжкохворими. Догляд за ротовою та носовою порожниною, очима. Профілактика пролежнів. Профілактика застійних явищ у легенях в тяжкохворих пацієнтів	4
35	Практичне заняття 14. Термінальні стани. Серцево-легенева реанімація (СЛВ).	2
36	Практичне заняття 15. Техніка пульсоксиметрії. Оксигенотерапія. Правила використання небулайзерів та кишенькових інгаляторів.	2
Усього годин		30
Усього годин за усі профілі		90

4 курс

№	Назва теми	Кільсть годин
Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару»		
1	Практичні заняття 1-2. Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні.	4
2	Практичні заняття 3-5. Удосконалення навичок клінічної, лабораторно - інструментальної діагностики і тактики лікування основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару.	6
3	Практичні заняття 6-10. Оволодіння навичками надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях.	10
4	Практичні заняття 11-12. Застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення.	4
5	Практичні заняття 13-18. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях в умовах військового часу.	12
Усього годин		36
Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару»		
6	Практичне заняття 1. Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я дітей	2
7	Практичне заняття 2. Юридичні аспекти роботи лікаря педіатра	2
8	Практичне заняття 3. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря педіатричного відділення	2
9	Практичні заняття 4-6. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей	6
10	Практичні заняття 7-10. Клінічна та лабораторно-інструментальна діагностика основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару. Органів дихання, ССС, ЦНС, сечовивідної системи.	8
11	Практичні заняття 11-18. Алгоритми виконання практичних навичок.	16
Усього годин		36
Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару»		
12	Практичне заняття 1. Принципи організації надання планової кардіологічної допомоги в Україні. Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями серцево-судинної системи.	2
13	Практичне заняття 2. Оволодіння навичками трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження у кардіологічному стаціонарі. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях серцево-судинної системи.	2

14	Практичне заняття 3. Призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів серцево-судинної системи. Застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря кардіологічного відділення.	2
15	Практичне заняття 4. Принципи організації надання невідкладної кардіологічної допомоги в Україні. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах): при гіпертонічному кризі, гострому коронарному синдромі (ГКС), тромбоемболії легеневої артерії (ТЕЛА).	2
16	Практичне заняття 5. Оволодіння навичками трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження при ГКС, інфаркті міокарді, ТЕЛА.	2
17	Практичне заняття 6-7. Ведення хворих на інфаркт міокарда: невідкладні заходи (встановлення діагнозу, усунення болю, профілактика або лікування ускладнень захворювання (гемодинамічних, аритмічних); ранні заходи (початок реперфузійної терапії для обмеження розмірів ІМ, запобігання розширенню зони некрозу та раннього ремоделювання); заходи з метою подолання можливих ускладнень; оцінювання ризику та заходи з метою профілактики прогресування ІХС, нового ІМ, СН та смерті. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу.	4
18	Практичне заняття 8-9. Оволодіння навичками надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності (ГСН) та раптовій серцевій смерті (РСС). Через-шкірні хірургічні втручання при інфаркті міокарді. Призначення послідувального терапевтичного лікування при інфаркті міокарда. Вторинна профілактика при невідкладних станах та захворюваннях серцево-судинної системи.	4
19	Практичне заняття 10. Принципи організації надання планової допомоги в ендокринному відділенні. Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями ендокринної системи. Оволодіння навичками трактування клінічних, біохімічних досліджень крові, сечі. Оволодіння навичками трактування даних інструментальних методів дослідження: рентген дослідження органів грудної клітки, УЗД щитоподібної залози та черевної порожнини, сканування щитоподібної залози та органів черевної порожнини.	2
20	Практичне заняття 11-12. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях ендокринної системи. Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях ендокринної системи.	4
21	Практичне заняття 13-14. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах) діабетичних комах, гіпертиреозі, гострій наднирковій недостатності та ін.	4
22	Практичне заняття 15. Принципи організації надання планової допомоги в гематологічному відділенні. Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями крові та кровотворних органів. Оволодіння навичками трактування даних клінічних, біохімічних та бактеріологічних досліджень крові, рівня заліза в сироватці крові. Оволодіння навичками проведення пальпації лімфатичних вузлів та селезінки. Оволодіння навичками трактування даних інструментальних методів дослідження: біопсії лімфатичного вузла, ультрасонографічних та рентгенологічних методів. Оцінка даних отриманих при проведенні стернальної пункції.	2

23	Практичне заняття 16-17. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу у хворих гематологічного відділення. Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях крові та кровотворних органів.	4
24	Практичне заняття 18. Принципи організації роботи приймального відділення. Ознайомлення з медичною документацією: медичною картою стаціонарного хворого (ф. 003-у), журналами приймального відділення. Проведення клінічного обстеження пацієнтів в приймальному відділенні разом з черговим лікарем; виконання необхідних лабораторних, функціональних, рентгенологічних та інших досліджень; участь в проведенні консультацій лікарів-спеціалістів та консиліумів; виконання невідкладних лікувальних заходів. Оформлення документів прийому хворого для відділення стаціонару	2
Усього годин		36

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря гінекологічного відділення стаціонару»

25	Практичне заняття 1. Медичні маніпуляції в гінекології. Обстеження статевих шляхів жінки у дзеркалах. Забір мазків для бактеріоскопічного, бактеріологічного та цитоморфологічного досліджень зі статевих шляхів жінки.	2
26	Практичне заняття 2. Бімануальне дослідження органів малого таза жінки. Клінічне обстеження молочних залоз. Пункція черевної порожнини через заднє склепіння.	2
27	Практичне заняття 3. Онкопрофілактика та онкодіагностика в гінекології.	2
28	Практичне заняття 4. Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.	2
29	Практичне заняття 5. План обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції.	2
30	Практичне заняття 6. Оцінка пацієнтки та медичних критеріїв прийнятності методу контрацепції.	2
31	Практичне заняття 7. Невідкладна допомога при аномальних маткових кровотечах.	2
32	Практичне заняття 8. Обстеження хворих із АМК.	2
33	Практичне заняття 9. Надання ургентної медичної допомоги.	2
34	Практичне заняття 10. Великі і малі гінекологічні операції.	2
35	Практичне заняття 11. Підготовка хворих до ургентного та планового хірургічного втручання.	2
36	Практичне заняття 12. Ведення післяоператійного періоду.	2
37	Практичне заняття 13. Курація гінекологічної хвороби.	2
38	Практичне заняття 14. Визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінка їх результатів.	2
39	Практичне заняття 15. Встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	2
40	Практичне заняття 16-18. Захист історії хвороби.	6
Усього годин		36
Усього годин за усі профілі		104

5 курс

№	Назва теми	Кіл-ть годин
Профіль «Хірургія: грудна, серцева, ендокринна хірургія»		
1	Практичне заняття 1-2. Рани. Визначення. Класифікація. Рановий процес. Лікування	4
2	Практичні заняття 3-4. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження.	4
3	Практичні заняття 5-6. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин; фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангіт, лімфаденіт, парапроктит.	4
4	Практичне заняття 7-8. Некрози. Гангрени. Виразки. Свищі. Класифікація, визначення, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	4
5	Практичне заняття 9. Гостра анаеробна (клостридіальна і неклостридіальна) інфекція: емфізематозна, набряково-токсична, флегмонозна, гнилісна. Класифікація, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	2
Усього годин		18
Профіль «Педіатрія: основні обов'язки та професійні дії дільничного лікаря»		
6	Практичне заняття 1. Основні невідкладні стани у дітей (судомний і гіпертермічний синдроми, бронхоспазм, гостра серцева недостатність, набряк легень). Екстрена медична допомога.	2
7	Практичне заняття 2-3. Основні невідкладні стани у дітей (кетоацидотична кома, гіпоглікемічна кома, гостра печінкова недостатність, інфекційно-токсичний шок, гостра наднирковозалозна недостатність, кровотечі, колапс, ускладнення лікарської терапії: кропивниці, набряк Квінке, анафілактичний шок). Екстрена медична допомога. Жовтяниця новонароджених.	4
8	Практичне заняття 4. Оцінка фізичного та нервово-психічного розвитку дитини. Складання раціону харчування здорової дитини.	2
9	Практичне заняття 5. Оцінка фізичного та нервово-психічного розвитку дитини. Оцінка показників артеріального тиску у дітей.	2
10	Практичне заняття 6. Оцінка статевого розвитку дитини, хлопчиків та дівчат.	2
11	Практичне заняття 7. Профілактичні щеплення у дітей. Показання і протипоказання до вакцинації. Вакцинація за умови порушення графіку щеплень.	2
12	Практичне заняття 8. Профілактичні щеплення у дітей. Вакцинація за умови порушення графіку щеплень.	2
13	Практичне заняття 9. Профілактичні щеплення у дітей. Несприятливі ситуації та ускладнення при щепленнях. Наданні невідкладної допомоги	2

	дітям з несприятливими ситуаціями після вакцинації.	
	Усього годин	18

Профіль «Внутрішня медицина»

14	Практичні заняття 1-4. Організація планової та екстреної терапевтичної допомоги на первинному та вторинному рівнях	8
15	Практичні заняття 5-9. Алгоритми надання невідкладної допомоги в амбулаторних умовах в клініці внутрішніх хвороб	8
	Усього годин	18

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації»

16	Практичне заняття 1. Медичні маніпуляції в акушерстві.	2
17	Практичне заняття 2. Пельвіометрія. Зовнішнє (прийоми Леопольда) та внутрішнє акушерське дослідження. Аускультація плода. Визначення передбачуваної дати пологів та маси плода.	2
18	Практичне заняття 3. Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода післяполового контрацепції. План обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції.	2
19	Практичне заняття 4. Оцінка пацієнтки та медичних критеріїв прийнятності методу контрацепції.	2
20	Практичне заняття 5. Курація вагітної жінки.	2
21	Практичне заняття 6. Визначення необхідного переліку лабораторних і інструментальних досліджень та оцінка їх результатів.	2
22	Практичне заняття 7. Встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	2
23	Практичне заняття 8-9. Захист історії вагітності	4
	Усього годин	18
	Усього годин за усі профілі	64

6. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

2 курс

№	Назва теми / види завдань	К-ть годин
Профіль « Особливості догляду за хворими хірургічного профілю»		
1	Підготовка до практичного заняття 1. Особливості деонтології в роботі медичних працівників хірургічного відділення. Комунікація з невиліковним пацієнтом та його близькими. Психологічні та духовні аспекти паліативної та хоспісної допомоги. Ознайомлення з правилами поводження з померлою людиною. Структура та функції поліклініки. Структура та функції хірургічного стаціонару. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу. Медична документація. Приймальне відділення хірургічного стаціонару. Госпіталізація, санітарна обробка та транспортування хворих.	2
2	Підготовка до практичних занять 2-3. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму в хірургічному відділені. Асептика та антисептика. Шляхи розповсюдження інфекції. Особливості розповсюдження внутрішньолікарняної інфекції в хірургічному стаціонарі. Поняття про дезінфекцію та стерилізацію. Прибирання та дезінфекція медичних приміщень та приладів. Передстерилізаційна обробка та стерилізація хірургічного інструментарію, білизни, шовного матеріалу. Методи обробки рук медичного персоналу. Дезінфекція та стерилізація предметів догляду за хворими.	4
3	Підготовка до практичних занять 4-5. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу. Особиста гігієна медперсоналу. Особливості гігієни хворих. Гігієнічні та лікувальні ванні. Переміна натільної та постільної білизни. Особливості її проведення у оперованих хворих та тяжкохворих. Догляд за тяжкохворими: підмивання, техніка промивання очей, прочищення вух і носа. Догляд за хворими з гарячкою. Профілактика пролежнів. Основи загального та спеціального догляду за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами різного віку.	3
4	Підготовка до практичних занять 6-7. Основні заходи догляду за хворими в хірургічному стаціонарі. Специфіка надання невідкладної допомоги та проведення найпростіших реанімаційних заходів інкурабельним пацієнтам.	2
5	Підготовка до практичних занять 8-9. Організація та особливості харчування. Організація харчування в умовах стаціонару. Годування важкохворих. Харчування хворих у післяопераційному періоді. Ентеральне та парентеральне живлення. Зондове годування.	3
6	Підготовка до практичного заняття 10. Застосування клізм. Основні види клізм, методика та правила їх постановки. Показання та протипоказання.	2
7	Підготовка до практичних занять 11-15. Особливості догляду за оперованими хворими. Догляд за хворими оперованими на органах грудної клітки. Догляд за хворими оперованими на органах черевної порожнини. Особливості догляду за хворими травматологічного профілю.	10
8	Підготовка до КПІ	4
Усього годин		30

Профіль «Педіатрія»

9	Підготовка до практичного заняття 1. Структура та функції медичних закладів, що надають медичну допомогу дітям. Структура та функції поліклініки. Структура та функції педіатричного стаціонару. Основні професійні обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу. Завдання і структура приймального відділення дитячої лікарні. Участь молодшого медичного персоналу у сортуванні пацієнтів. Ідентифікація пацієнтів. Госпіталізація хворих дітей.	4
10	Підготовка до практичного заняття 2. Особливості комунікації та деонтології в роботі медичних працівників з дітьми та їх родичами. Основні навички комунікації у спілкуванні з хворими дітьми та їх батьками/опікунами. Принципи атравматичного догляду. Принципи фахової субординації в системі педіатр – середній медичний персонал – молодший медичний персонал.	6
11	Підготовка до практичних занять 3-4. Інфекційний контроль. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму. Стандартні операційні процедури (СОП). Гігієна медичного персоналу. Вимоги до одягу і поводження персоналу у зв'язку з інфекційним контролем. Гігієнічна антисептична обробка рук та гігієнічне миття рук. Догляд за руками. Засоби індивідуального захисту.	2
12	Підготовка до практичних занять 10-11. Особливості догляду за здоровою та хвоюю дитиною. Догляд за порожниною рота, очима, носом, вухами, нігтями і волоссям здорової та хвоюї дитини. Підмивання дітей, особливості підмивання дівчаток. Догляд за шкірою: профілактика попрілостей. Переміна натільної та постільної білизни. Вимірювання температури тіла. Догляд за дітьми з гарячкою. Охолоджуючі засоби. Накладання компресів («сухих», «гарячих», «холодних»). Підготовка пацієнта до збору сечі та калу	2
13	Підготовка до практичного заняття 12. Принципи контролю за вживанням рідини та харчуванням. Організація та особливості харчування дітей. Техніка приготування продуктів харчування дітей раннього віку (мол., суміш, сік та ін.). Організація харчування дітей в умовах стаціонару. Годування важкохворих дітей. Безпека приготування та видачі їжі. Контроль якості харчової сировини.	6
14	Підготовка до практичного заняття 13. Догляд з метою розвитку дитини. Заходи безпеки в оточенні дитини. Організація умов для гармонійного розвитку дітей.	2
15	Підготовка до практичного заняття 15. Навички комунікації з невиліковним пацієнтом та його родичами. SPIKES протокол.	2
16	Заповнення звітної документації – Щоденника виробничої практики	2
17	Підготовка до КПІ	4
Усього годин		30

Профіль «Догляд за хворими: внутрішні хвороби»

18	Підготовка до практичних занять 1-3. Основні принципи і організаційні заходи догляду за хворими. Догляд за хворими і його значення у лікувальному процесі. Загальний і спеціальний догляд за хворими терапевтичного профілю.	6
----	---	---

	Основні типи лікувальних установ. Структура приймального відділення. Структура терапевтичного відділення. Основні обов'язки молодшого медичного персоналу. Госпіталізація та санітарна обробка хворих. Деонтологія в роботі молодшого медичного персоналу. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму.	
19	Підготовка до практичних занять 4-6. Перекладання хворого на ліжко. Використання функціонального ліжка. Техніка користування функціональним ліжком. Облаштування ліжка хворого. Зміна постільної та натільної білизни тяжкохворих. Допомога лежачому пацієнту під час заміни натільної білизни.	6
20	Підготовка до практичних занять 7-9. Основні професійні обов'язки молодшого та середнього персоналу. Особиста гігієна медичного персоналу. Особиста гігієна пацієнтів. Вмивання та обтирання лежачих пацієнтів. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стружка та гоління. Догляд за очима: промивання, очні ванночки. Догляд за вухами: оброблення зовнішнього слухового ходу. Догляд за носовими ходами. Догляд за порожниною рота у важкохворих: огляд, звільнення, протирання, чищення зубів, полоскання. Догляд за статевими органами: підмивання, висушування. Догляд за шкірними складками з метою профілактики попрілостей. Пролежні: основна причина та фактори ризику їх виникнення. Ділянки утворення пролежнів, ступені тяжкості. Комплексна профілактика пролежнів, догляд за шкірою за наявністю пролежнів. Користування гумовим колом та протипролежневим матрацом.	5
21	Підготовка до практичних занять 10-12. Особливості догляду за тяжкохворими. Техніка підсладання металевого та гумового судна тяжкохворим. Техніка подавання сечоприймача лежачим пацієнтам. Догляд за постійним сечовим катетером. Догляд за колостомою. Клізми, техніка виконання різних видів клізми. Годування важкохворих. Харчування літніх пацієнтів. Поняття про реанімацію. Поняття про клінічну та біологічну смерть. Правила поводження з агонуючими пацієнтами. Правила поводження з трупом.	5
22	Підготовка до практичних занять 13-15. Організація санітарно-гігієнічних та протиепідемічних режимів. Прибирання приміщень. Види дезінфікуючих заходів. Приготування дезінфікуючих розчинів. Обробка підлоги, стін, поверхонь. Генеральне та текуче прибирання. Утилізація медичних відходів.	4
23	Підготовка до КПІ	4
	Усього годин	30
	Усього за усі профілі	90

З курс

№	Назва теми / види завдань	К-ть годин
Профіль «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення»		
1	Підготовка до практичного заняття 1. Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні. Поняття про асептику та антисептику. Профілактика розповсюдження інфекції у хірургічному стаціонарі. Прибирання та дезінфекція медичних приміщень та приладів. Передстерилізаційна обробка та стерилізація хірургічного інструментарію, білизни, шовного матеріалу. Методи обробки рук медичного персоналу.	2
2	Підготовка до практичного заняття 2. Хірургічна операція. Поняття про хірургічну операцію. Будова операційного блоку. Передопераційний період: мета, завдання, стапи. Особливості проведення спеціальної та безпосередньої підготовки хворого до операції.	2
3	Підготовка до практичного заняття 3. Основні види знеболення у хірургічних хворих. Види анестезії, ознайомлення з методикою та технікою виконання інфільтраційної та провідникової анестезії. Перидуральна анестезія: ознайомлення з технікою та послідовністю виконання. Методи профілактики та лікування при проведенні різних методів місцевої анестезії. Ознайомлення з технічними засобами для виконання інгаляційного наркозу. Методика проведення ендотрахеального наркозу. Знеболення у післяоператійному періоді. Використання наркотичних та ненаркотичних анальгетиків. Поняття про мультимодальну анальгезію. Дії медичної сестри по забезпеченню виконання різних видів анестезії та наркозу.	2
4	Підготовка до практичних занять 4-5. Реанімаційні заходи у хірургічних хворих. Шок, колапс, непритомність - перша медична допомога. Термінальні стани: передагонія, агонія, клінічна смерть. Ознаки біологічної смерті. Базові реанімаційні заходи. Алгоритм САВ.	2
5	Підготовка до практичного заняття 6. Кровотеча та крововтрата. Кровотеча: визначення, види кровотеч за даними обстежень. Методи визначення крововтрати. Методи тимчасової зупинки кровотечі: пальцеве притискання; методика та техніка накладання давлючої пов'язки, закрутки, джута. Методи остаточної зупинки кровотечі: механічні, фізичні, біологічні. Особливості застосування різних методів зупинки кровотечі.	2
6	Підготовка до практичних занять 7-8. Переливання крові та кровозамінників. Поняття про групи крові та резус-належність. Методи визначення групи крові та резус-фактора. Загальні правила переливання крові. Необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові. Метод визначення групової, індивідуальної та біологічної сумісності крові донора і реципієнта. Визначення макроскопічних якостей донорської крові. Методика виконання гемотрансфузії, здійснення спостереження за хворим під час гемотрансфузії. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії.	2
7	Практичне заняття 9. Чисті та гнійні рані. Види ран. Надання першої допомоги постраждалим з різаними та забитими ранами. Первінна хірургічна обробка рані. Види первинного шву в залежності від типу і локалізації рані.	2

	Вторинна хірургічна обробка ранні. Види вторинних швів. Техніки виконання перев'язки хворому з чистою (операційною) та інфікованою ранами.	
8	Підготовка до практичного заняття 10. Закриті пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Поняття про ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями. Правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі.	3
9	Підготовка до практичного заняття 11. Переломи та вивихи. Ознаки переломів кісток та надання першої допомоги при переломах. Застосування засобів транспортної іммобілізації. Ознаки вивихів, перша допомога хворим із різноманітними вивихами. Накладання пов'язок на голову, тулуб, кінцівки.	3
10	Підготовка до практичного заняття 12. Опіки та відмороження. Методи визначення площини ураження і важкості стану пацієнта з опіками. Організація заходів по наданню першої допомоги постраждалому з опіками. Обов'язки медичної сестри, щодо забезпечення інфузійної терапії для пацієнта в стані опікового шоку. Перша допомога постраждалому з відмороженням. Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення лікувальної програми постраждалому з відмороженням.	2
11	Підготовка до практичних занять 13-14. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин та кисті. Поняття про гострі гнійні захворювання м'яких тканин, їх різновиди та основні клінічні ознаки. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсесів, флегмон, фурункулів, карбункулів, гідраденіту, маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангіту, парапроктиту. Основні клінічні прояви панарицію та флегмони кисті, обов'язки медичної сестри при проведенні діагностики і лікування панарицію та флегмони кисті.	2
12	Підготовка до практичного заняття 15. Гостра специфічна хірургічна інфекція. Поняття про гостру специфічну інфекцію. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рани, сибирці. Способи профілактики правця, дифтерії, сибирки, газової гангрени. Дії медичної сестри при проведенні детоксикації хворому на гостру хірургічну інфекцію.	2
13	Підготовка до КПІ	4
	Усього годин	30

Профіль «Педіатрія»

14	Підготовка до практичного заняття 1. Організація роботи медичної сестри. Ознайомлення з посадовими інструкціями та діючими наказами, що регламентують професійну діяльність медичної сестри педіатричного профілю. Особливості деонтології в роботі медичної сестри з дітьми та їх родичами Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення. Організація роботі поста медсестри. Документація, що заповнюється медичною сестрою відділення, та правила її ведення. Правила передавання чергувань наступній зміні. Реєстрація пацієнтів, що надходять до відділення. Ідентифікація пацієнтів. Робота з листком призначень.	6
----	---	---

15	Підготовка до практичного заняття 2. Оцінка життєвих ознак та виявлення ознак небезпеки. Термометрія, дослідження центрального та периферичного пульсу, частоти серцевих скорочень, частоти дихання, вимірювання артеріального тиску, проведення пульсоксиметрії. Внесення даних до медичної документації.	4
16	Підготовка до практичних занять 3-4. Забезпечення діагностичного процесу у педіатричному стаціонарі. Техніка використовування швидких тестів для експрес-діагностики інфекцій (на грип, COVID-19, стреп-тест та ін.). Техніка взяття мазків із зіва та носа. Правила взяття сечі для загального аналізу, дослідження за методикою Зимницького, забір середньої порції сечі, добової сечі. Техніка катетеризації сечового міхура м'яким зондом. Використовування швидких тестів - тест-смужки для аналізу сечі. Підготовка хворих і необхідного обладнання для взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копограму.	2
17	Підготовка до практичних занять 11-12. Організація роботи сестри маніпуляційного кабінету. Документація маніпуляційного кабінету. Організація роботи сестри процедурного кабінету. Документація процедурного кабінету. Методи ін'єкційного введення ліків. Вилучення ліків із ампул та флаконів. Техніка виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій.	2
18	Самостійне відпрацювання навичок та умінь, наведених у плані практичної підготовки.	10
19	Заповнення звітної документації – Щоденника виробничої практики	2
20	Підготовка до КПІ	4
Усього годин		30

Профіль «Сестринська справа: внутрішні хвороби»

21	Підготовка до практичного заняття 1. Морально-етичні законодавчі засади медсестринства в Україні. Організація роботи та обов'язки медичної сестри основних структурних підрозділів терапевтичного стаціонару	2
22	Підготовка до практичного заняття 2-3. Визначення вітальних функцій організму пацієнтів: алгоритм вимірювання артеріального тиску, техніка дослідження пульсу, аналіз властивостей пульсу, техніка термометрії, дослідження функцій зовнішнього дихання. Правила заповнення температурного листа.	2
23	Підготовка до практичного заняття 4. Техніка та алгоритм гігієнічної та хірургічної обробки рук. Дезінфекція. Стерилізація. Види та алгоритм проведення різних видів прибирання. Підготовка маніпуляційного кабінету	2
24	Підготовка до практичних занять 5-7. Техніка виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних вливань. Види та алгоритм постановки катетерів. Розрахунок дози розчинної форми препарату для ін'єкцій. Техніка введення інсуліну	4
25	Підготовка до практичного заняття 8. Методика і техніка забору крові та сечі для загального аналізу крові та сечі. Методика збору сечі за методом Амбюрже, Каковского-Аддиса і Нечипоренко. Методика збору крові для біохімічних та імунологічних досліджень. Методика користування	2

	глюкометром	
26	Підготовка до практичного заняття 9. Методи та техніка взяття матеріалу для бактеріологічних досліджень. Алгоритм забору матеріалу для швидких тестів. Діагностичне значення лабораторних досліджень	4
27	Підготовка до практичних занять 10-11. Методика і техніка реєстрації електрокардіограми. Стандартні та додаткові відведення. Аналіз основних елементів електрокардіограми	2
28	Підготовка до практичного заняття 12-13. Догляд за тяжкохворими. Догляд за ротовою та носовою порожниною, очима. Профілактика пролежнів. Профілактика застійних явищ у легенях в тяжкохворих пацієнтів	4
32	Підготовка до практичного заняття 14. Термінальні стани. Серцево-легенева реанімація (СЛВ).	2
33	Підготовка до практичного заняття 15. Техніка пульсоксиметрії. Оксигенотерапія. Правила використання небулайзерів та кишенькових інгаляторів.	2
34	Підготовка до КПІ Усього годин	4 30
	Усього за усі профілі	90

4 курс

№	Назва теми / види завдань	К-ть годин
Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару»		
1	Підготовка до практичних занять 1-2. Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні.	2
2	Підготовка до практичних занять 3-5. Удосконалення навичок клінічної, лабораторно - інструментальної діагностики і тактики лікування основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару.	4
3	Підготовка до практичних занять 6-10. Оволодіння навичками надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях.	6
4	Підготовка до практичних занять 11-12. Застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення.	2
5	Підготовка до практичних занять 13-18. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях в умовах військового часу.	6
6	Підготовка до КПІ	4
Усього годин		24
Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару»		
7	Підготовка до практичних занять 1-3. Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я дітей. Юридичні аспекти роботи лікаря – педіатра. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря педіатричного відділення.	4
8	Підготовка до практичних занять 4-6. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей	4
9	Підготовка до практичних занять 7-10. Клінічна та лабораторно-інструментальна діагностика основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару. Органів дихання, ССС, ШКТ, сечовивідної системи.	6
10	Підготовка до практичних занять 11-18. Алгоритми виконання практичних навичок.	6
11	Підготовка до КПІ	4
Усього годин		24
Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару»		
12	Підготовка до практичних занять 1 – 3. Принципи організації надання планової кардіологічної допомоги в Україні. Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями серцево-судинної системи. Оволодіння навичками трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження у кардіологічному стаціонарі. Удосконалення навичок обґрутування і формулювання діагнозу при	4

	основних захворюваннях серцево-судинної системи. Призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів серцево-судинної системи. Застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря кардіологічного відділення.	
13	Підготовка до практичних занять 4 – 9. Принципи організації надання невідкладної кардіологічної допомоги в Україні. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах): при гіпертонічному кризі, гострому коронарному синдромі (ГКС), тромбоемболії легеневої артерії (ТЕЛА). Оволодіння навичками трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження при ГКС, інфаркті міокарді, ТЕЛА. Ведення хворих на інфаркт міокарда: невідкладні заходи (встановлення діагнозу, усунення болю, профілактика або лікування ускладнень захворювання (гемодинамічних, аритмічних); ранні заходи (початок реперфузійної терапії для обмеження розмірів ІМ, запобігання розширенню зони некрозу та раннього ремоделювання); заходи з метою подолання можливих ускладнень; оцінювання ризику та заходи з метою профілактики прогресування ІХС, нового ІМ, СН та смерті. Уdosконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу. Оволодіння навичками надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності (ГСН) та раптовій серцевій смерті (РСС). Черезшкірні хірургічні втручання при інфаркті міокарда. Призначення послідувального терапевтичного лікування при інфаркті міокарда. Вторинна профілактика при невідкладних станах та захворюваннях серцево-судинної системи.	4
14	Підготовка до практичних занять 10 – 14. Принципи організації надання планової допомоги в ендокринному відділенні. Уdosконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями ендокринної системи. Оволодіння навичками трактування клінічних, біохімічних досліджень крові, сечі. Оволодіння навичками трактування даних інструментальних методів дослідження: рентген дослідження органів грудної клітки, УЗД щитоподібної залози та черевної порожнини, сканування щитоподібної залози та органів черевної порожнини. Уdosконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях ендокринної системи. Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях ендокринної системи. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах) діабетичних комах, гіпертиреозі, гострій наднірковій недостатності та ін.	4
15	Підготовка до практичних занять 15 – 17. Принципи організації надання планової допомоги в гематологічному відділенні. Уdosконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями крові та кровотворних органів. Оволодіння навичками трактування даних клінічних, біохімічних та бактеріологічних досліджень крові, рівня заліза в сироватці крові. Оволодіння навичками проведення пальпациї лімфатичних вузлів та селезінки. Оволодіння навичками трактування даних інструментальних методів дослідження: біопсії лімфатичного вузла, ультрасонографічних та рентгенологічних методів. Оцінка даних отриманих при проведенні стернальної пункциї. Уdosконалення навичок обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу у хворих гематологічного відділення. Трактування	4

	загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях крові та кровотворних органів.	
16	Підготовка до практичного заняття 18. Принципи організації роботи приймального відділення. Ознайомлення з медичною документацією: медичною картою стаціонарного хворого (ф. 003-у), журналами приймального відділення. Проведення клінічного обстеження пацієнтів в приймальному відділенні разом з черговим лікарем; виконання необхідних лабораторних, функціональних, рентгенологічних та інших досліджень; участь в проведенні консультацій лікарів-спеціалістів та консиліумів; виконання невідкладних лікувальних заходів. Оформлення документів прийому хворого для відділення стаціонару.	4
17	Підготовка до КПІ	4
	Усього годин	24

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря гінекологічного відділення стаціонару»

18	Підготовка до практичних занять 1 - 3. Медичні маніпуляції в гінекології. Обстеження статевих шляхів жінки у дзеркалах. Бімануальне дослідження органів малого таза жінки. Забір мазків для бактеріоскопічного, бактеріологічного та цитоморфологічного досліджень зі статевих шляхів жінки. Клінічне обстеження молочних залоз. Пункція черевної порожнини через заднє скlepіння. Онкопрофілактика та онкодіагностика в гінекології.	2
19	Підготовка до практичних занять 4 - 6. Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції. План обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції. Оцінка пацієнтки та медичних критеріїв придатності методу контрацепції.	2
20	Підготовка до практичних занять 7-9. Невідкладна допомога при аномальних маткових кровотечах. Обстеження хворих із АМК. Надання ургентної медичної допомоги.	4
21	Підготовка до практичних занять 10-12. Великі і малі гінекологічні операції. Підготовка хворих до ургентного та планового хірургічного втручання. Ведення післяопераційного періоду	4
22	Підготовка до практичних занять 13-15. Курація гінекологічної хворої. Визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінка їх результатів.. Встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	4
23	Підготовка до практичних занять 16-18. Захист історії хвороби.	4
24	Підготовка до КПІ	4
	Усього годин	24
	Усього за усі профілі	136

5 курс

№	Назва теми / види завдань	К-ть годин
Профіль «Хірургія: грудна, серцева, ендокринна хірургія»		
1	Підготовка до практичного заняття 1-2. Рани. Визначення. Класифікація. Рановий процес. Лікування	2
2	Підготовка до практичних занять 3-4. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження.	2
3	Підготовка до практичних занять 5-6. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангіт, лімфаденіт, парапроктит.	2
4	Підготовка до практичних занять 7-8. Некрози. Гангреди. Виразки. Свищі. Класифікація, визначення, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	2
5	Підготовка до практичного заняття 9. Гостра анаеробна (клостридіальна і неклостридіальна) інфекція: емфізематозна, набряково-токсична, флегмонозна, гнилісна. Класифікація, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	2
6	Підготовка до КПІ	2
Усього годин		12
Профіль «Педіатрія: основні обов'язки та професійні дії дільничного лікаря»		
7	Підготовка до практичних занять 1-3. Основні невідкладні стани у дітей: судомний і гіпертермічний синдроми, бронхоспазм, гостра серцева недостатність, набряк легень. Екстрена медична допомога. Основні невідкладні стани у дітей: кетоацидотична кома, гіпоглікемічна кома, гостра печінкова недостатність, інфекційно-токсичний шок, гостра наднірковозалозна недостатність, кровотечі, колапс, ускладнення лікарської терапії: крапивниця, набряк Квінке, анафілактичний шок. Екстрена медична допомога. Жовтяниця новонароджених.	4
8	Підготовка до практичних занять 4-6. Оцінка фізичного та нервово-психічного розвитку дитини. Оцінка показників артеріального тиску у дітей. Складання раціону харчування здорової дитини. Оцінка статевого розвитку дитини: дівчат, Оцінка статевого розвитку дитини: хлопчиків	4
9	Підготовка до практичних занять 7-9. Профілактичні щеплення у дітей. Показання і протипоказання до вакцинації. Вакцинація за умови порушення графіку щеплень. Несприятливі ситуації та ускладнення при щепленнях.. Надання невідкладної допомоги дітям з несприятливими ситуаціями після вакцинації	2
11	Підготовка до КПІ	2
Усього годин		12
Профіль «Внутрішня медицина»		

12	Підготовка до практичних занять 1-4. Організація планової та екстреної терапевтичної допомоги на первинному та вторинному рівнях	6
13	Підготовка до практичних занять 5-9. Алгоритми надання невідкладної допомоги в амбулаторних умовах в клініці внутрішніх хвороб	4
14	Підготовка до КПІ	2
	Усього годин	12

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації»

15	Підготовка до практичних занять 1-2. Пельвіометрія. Зовнішнє (прийоми Леопольда) та внутрішнє акушерське дослідження. Аускультація плода. Визначення передбачуваної дати пологів та маси плода.	2
16	Підготовка до практичних занять 3-4. План обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції. Оцінка пацієнтки та медичних критеріїв прийнятності методу контрацепції.	2
17	Підготовка до практичних занять 5-9. Курація вагітної жінки. Визначення необхідного переліку лабораторних і інструментальних досліджень та оцінка їх результатів. Встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. Захист історії вагітності.	6
19	Підготовка до КПІ	2
	Усього годин	12
	Усього за усі профілі	56

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнтів, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних мулляжах, безпосередня робота з пацієнтом.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, оформлення звітних документів і щоденника практики.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: КПІ

Оцінювання поточної діяльності на практичному занятті:

- Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
  - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
  - оцінювання: максимально – 5, мінімально – 3, незадовільно – 2
- Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
  - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
  - оцінювання: максимально – 5, мінімально – 3, незадовільно – 2
- Оцінювання роботи із пацієнтами з теми заняття:
  - методи: комунікативні навички спілкування з пацієнтом та його близькими; правильність призначення та оцінки лабораторних та інструментальних досліджень; дотримання алгоритму проведення диференціального діагнозу; обґрунтування клінічного діагнозу; складання плану лікування
  - оцінювання: максимально – 5, мінімально – 3, незадовільно – 2

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерій поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерій оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички. Відмінно інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички. Добре інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під та інтерпретує данні клінічного, лабораторних та

	інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички.

Здобувач допускається до КПІ за умови виконання вимог наскрізної робочої програми практики та в разі, якщо за поточну діяльність він отримав не менше 3,00 балів.

Оцінювання результатів практики здобувачів під час підсумкового контролю – комплексного практичного іспиту (КПІ).

Методика проведення підсумкового контролю у формі КПІ є уніфікованою та передбачає використання стандартизованих форм. Кількість практичних навичок, які виносяться на КПІ, відповідає кількості профілів виробничої практики на відповідному курсі за відповідною ОПП.

Оцінювання здобувача проводиться за чек-листом. Під час КПІ, здобувач отримує білет, а екзаменатори використовують чек - лист до відповідного білету з еталонними відповідями та визначають, які обов'язкові складові відповіді було виконано або не виконано здобувачем.

Кожному пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна кількість балів. Питома вага (кількість балів) кожного пункту може бути різною - залежно від кількості пунктів та складності виконання конкретного пункту. Деякі сценарії можуть мати критичні точки, при невиконанні яких завдання вважається невиконаним. При формуванні пунктів чек-листа повинні бути виключені двоякість розуміння.

. При виконанні здобувачем певних дій, він може отримати "мінус бали", а саме:

№	Критерій оцінювання	Бал
1.	Нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
2.	Друга нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
3.	Третя нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
4.	Четверта нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
5.	Більше 4-х нерегламентованих дій	- 20
6.	Небезпечна дія (яка неминуче приведе до погіршення стану пацієнта)	- 20
7.	Неприпустима поведінка	- 20
8.	Пошкодження сімуляційного обладнання або інвентаря	- 20

Максимальна оцінка за виконання завдання на одній станції становить 100 балів. КПІ вважається складеним, якщо здобувач набрав не менше 60% від максимальної кількості балів на кожній станції.

Загальна оцінка за КПІ складається як середньо арифметична всіх отриманих оцінок за всі профілі. КПІ проводиться в Навчально-виробничому комплексі інноваційних технологій навчання, інформатизації та внутрішнього моніторингу якості освіти Університету в період екзаменаційних сесій наприкінці семестру (осіннього та весняного) згідно з розкладом.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі синьої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «A» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «B» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «A», «B», «C», «D», «E» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Робочі програми практики
- Силабуси
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання
- Сценарії рольових ігор (за необхідністю)
- Клінічні сценарії (за необхідністю)
- Електронний банк тестових завдань

11. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДЛЯ КП

2 курс

Профіль «Особливості догляду за хворими хірургічного профілю»

1. Гігієнічна обробка рук.
2. Надягання та зняття нестерильних рукавичок.
3. Передстерилізаційна обробка хірургічного інструментарію
4. Надягання стерильного халату хірургу.
5. Підмивання хворих після фізіологічних відправлень (жінки).
6. Підмивання хворих після фізіологічних відправлень (чоловіки).
7. Надання пацієнту положення Фаулера.
8. Надання пацієнту положення Симса.
9. Заміна калоприймача.
10. Утилізація забрудненого перс'язувального та операційного матеріалу.

Профіль «Педіатрія»

1. Вимірювання довжини тіла у дитини.
2. Вимірювання маси тіла у дитини певного віку.
3. Вимірювання обводу голови у дитини.
4. Методика зміни підгузка у дитини.
5. Методика годування дитини з чашки.
6. Догляд за очима новонародженої дитини у пологовій залі.
7. Методика туалету дитини залежно від статі під час зміни підгузка за допомогою вологих сервесток.

Профіль «Догляд за хворими: внутрішні хвороби»

1. Заміна постільної білизни лежачому хворому.
2. Догляд за очима у важкохворого.
3. Догляд за вухами у важкохворого.
4. Догляд за носовими ходами у важкохворого.
5. Догляд за порожниною рота у важкохворого.
6. Методика обтирання при догляді за шкірою у важкохворого.

7. Заміна натільної білизни лежачому хворому.
8. Застосування міхура з льодом.
9. Техніка виконання зігріваючого компресу .
10. Техніка накладання гірчичників.

3 курс

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення»

1. Визначення груп крові і резус-фактора.
2. Обробка операційного поля.
3. Накласти турнікет при артеріальній кровотечі.
4. Пальцева зупинка артеріальної кровотечі.
5. ПХО рани.
6. Накласти тиснучу пов'язку
7. Накласти ізраїльський бандаж.
8. Провести туалет операційної рани.
9. Провести туалет гнійної рани.
10. Хірургічна антисептика рук.

Профіль «Педіатрія»

1. Дослідження периферійного пульсу у дитини.
2. Вимірювання артеріального тиску дитині.
3. Постановка назо / орогастрального зонду дитині.
4. Методика застосування очисної клізми дітям різного віку.
5. Методика виконання внутрішньо-шкірної ін'єкції дитині.
6. Методика внутрішньо-м'язової ін'єкції дитині.
7. Внутрішньовенна ін'єкція дитині через голку-метелик.
8. Методика проведення інгаляції через спейсер.

Профіль «Сестринська справа: внутрішні хвороби»

1. Методика проведення внутрішньошкірної ін'єкції.
2. Методика проведення підшкірної ін'єкції.
3. Методика проведення внутрішньом'язової ін'єкції.
4. Методика проведення внутрішньовенної ін'єкції.
5. Катетеризація сечового міхура катетером Фолея у жінки.
6. Подача зволоженого кисню.
7. Взяття мазків з зіву та носа.
8. Закапування крапель в очі та ніс.
9. Вимірювання артеріального тиску на верхніх кінцівках.
10. Реєстрація електрокардіограми в 12 стандартних відведеннях (ЕКГ).

4 курс

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення»

стационару»

1. Встановлення назогастрального зонду.
2. Встановлення орогастрального зонду.
3. Накладання швів на рану та зняття швів..
4. Оцінка ступеню тяжкості при шлунково-кишкової кровотечі, постановка зонда Блекмора.
5. Пальцеве дослідження прямої кишки.
6. Виконання анаскопії
7. Виконання лапароцентезу та пункциї черевної порожнини.
8. Накладання джгута при зовнішній кровотечі.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стационару»

1. Вентиляція за допомогою мішка Амбу та маски у дитини
2. Відновлення прохідності дихальних шляхів при задусі у немовля в свідомості
3. Виконання прийому Геймліха дитини від 1 до 5 років
4. Серцево-легенева реанімація у дитини до 1 року
5. Серцево-легенева реанімація у дитини старше 1 року
6. Проведення дефібриляції у дітей за допомогою ручного автоматичного дефібрилятора

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стационару»

1. Оцінка результатів добового моніторингу АТ (ДМАТ).
2. Надання невідкладної допомоги при гіпертензивному кризі.
3. Надання невідкладної допомоги при гострому коронарному синдромі з елевацією ST (стационарний етап).
4. Надання невідкладної допомоги при гострій серцевої недостатності (ГСН).
5. Алгоритм діагностики при підозрі на тромбоемболію легеневої артерії (ТЕЛА).
6. Проведення оцінки швидкості клубочкової фільтрації (ШКФ) за допомогою сучасних калькуляторів (CKD - EPI, MDRD).
7. Проведення пальпації лімфатичних вузлів.
8. Проведення пальпації щитоподібної залози.
9. Проведення глюкометрії.
10. Надання невідкладної допомоги при гіпоглікемії.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря гінекологічного відділення стационару»

1. Обстеження статевих шляхів жінки у дзеркалах
2. Забір матеріалу із статевих шляхів жінки для бактеріоскопічного дослідження
3. Забір матеріалу із статевих шляхів жінки для бактеріологічного дослідження
4. Цервікальний скринінговий тест: забір матеріалу з шийки матки для цитоморфологічного дослідження, для РАР-тесту методом рідинної цитології.
5. Бімануальне дослідження в гінекології.
6. Клінічне обстеження молочних залоз
7. Забір матеріалу для морфологічного дослідження ендометрія шляхом аспіраційної пайпель-біопсії.

5 курс

Профіль «Хірургія: грудна, серцева, ендокринна хірургія»

1. Декомпресійна плевральна пункция при пневмотораксі в умовах лікарні.
2. Виконання функціональної проби Броуди-Троянова- Тренделенбурга на виявлення неспроможності клапанів поверхневих вен, неспроможності клапанів перфорантних вен нижніх кінцівок .
3. Виконання функціональної маршової проби (проба Дельбе-Пертеса) на виявлення прохідності глибоких вен нижніх кінцівок.
4. Виконання функціональної проби Опеля при облітеруючому атеросклерозі судин нижніх кінцівок
5. Виконання місцевої провідникової та інфільтраційної новокаїнової анестезії.
6. Виконання накладення джгута при ушкодженнях магістральних артерій та вен кінцівок
7. Тампонади ран за Мікулічем.

Профіль «Педіатрія: основні обов'язки та професійні дії дільничного педіатра»

1. Оцінка фізичного розвитку дітей різного віку за сигмальними номограмами
2. Оцінка артеріального тиску у дітей за центильними таблицями з урахуванням центильної оцінки зросту
3. Оцінка статевого розвитку дівчат.
4. Оцінка статевого розвитку хлопчиків.
5. Допомога при невідкладних станах у дітей (бронхоспазм), введення ліків через спейсер.
6. Допомога при невідкладних станах у дітей (анафілактичний шок)
7. Допомога при невідкладних станах у дітей (гіпертермічний синдром)
8. Допомога при невідкладних станах у дітей (судомний синдром).
9. Допомога при невідкладних станах у дітей (стороннє тіло в дихальних шляхах у дитини старше 5 років).

Профіль «Внутрішня медицина»

1. Інтерпретація стандартної ЕКГ в 12 відведеннях.
2. Інтерпретація показників печінкової проби (загальний білок, загальний білірубін та його фракції, амінотрансферази, лужна фосфатаза крові).
3. Інтерпретація загального аналізу сечі.
4. Використання пульсоксиметрії.
5. Проведення піکфлюометрії .
6. Надання невідкладної допомоги на первинному рівні (в амбулаторних умовах): гіпертензивний криз.
7. Надання невідкладної допомоги на первинному рівні (в амбулаторних умовах): загострення бронхіальної астми.

-
8. Надання невідкладної допомоги на первинному рівні (в амбулаторних умовах); гостра серцева недостатність.
  9. Надання невідкладної допомоги на первинному рівні (в амбулаторних умовах); гострий коронарний синдром.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації»

1. Зовнішня та внутрішня пельвіометрія
2. Визначення акушерської (справжньої) кон'югати, індексу Соловйова.
3. Зовнішнє акушерське обстеження (прийоми Леопольда)
4. Аускультація серцебиття плода
5. Встановити передбачувану дату пологів, визначити передбачувану масу плода.
6. Внутрішнє акушерське дослідження.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

2 курс

Профіль «Особливості догляду за хворими хірургічного профілю»

Основна:

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. — К. : Медицина, 2017. - 424 с.
2. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. – 3-є вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ “Медицина”, 2017. – 600 с.
3. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Догляд за хворими (практика): підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації.– Вид 3-те, випр. – К.: Медицина, 2017. — 488 с.
4. Тяжка О.В., Антошкіна А.М., Васюкова М.М., Казакова Л.М., Лутай Т.І. та ін. Основи догляду за дітьми. Техніка лікувальних процедур і маніпуляцій: навч. посіб. для мед. ВНЗ III-IV р.а. – 2-ге вид. / за ред. О.В. Тяжкої. – К. : Медицина, 2018. - 152с.

Додаткова:

1. Загальна хірургія: підручник / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, , І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів С. Д. Хіміча, М.Д. Желіби,. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 608 с.
2. Загальна хірургія: підручник / М. Д. Желіба, С. Д. Хіміч, І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів М.Д. Желіби, С. Д. Хіміча. – К.; ВСВ «Медицина», 2010, 2016. – 448 с. 16.
3. General Surgery. Textbook for students of higher medical educational establishments / [Lihonenko O.V., Chorna I.O. , Zubaha A.B., Khimich S.D et all.]; Edited by Prof. S.D. Khimich, Prof. M.D. Zheliba Kyiv AUS Medicine Publishing, 2019.- 608 p.
4. General Surgery. Textbook for students of higher medical educational establishments / [Lihonenko O.V., Chorna I.O. Khimich S.D et all.]; Edited by Prof. Ja.S.Bereznickij,M.P.Zacharash, M.P.Mishalov,. Vinnica: New book, 2019- 344 p.
5. Short practice of surgery. 24th edition, Vol.1.Edited by R.C.G.Russell, Norman S. Williams, Christopher J.K.Bulstrode. A member of the Hodder Headline Group. - London, 2018. – 738 p.

Профіль, «Педіатрія»

Основна

1. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за хворим / Т.В. Капітан. - Вінниця.-2018.-656с.
2. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка / Любов Савка, Людмила Разинкова, Елена Коцар.- К. : Медицина , 2018. - 600 с.
3. Касевич Н.М. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка, - 7-е вид., випр. - К. : Медицина , 2017. - 424 с.

Додаткова

1. Тяжка О.В. Основи догляду за дітьми. Техніка лікувальних процедур і маніпуляцій. – К. ВСВ «Медицина», 2014. –152 с.
2. Котова Н.В., Старець О.О., Хіменко Т.М., Геращенко Ю.О., Коваленко Д.А. Дослідження існуючої практики годування дітей першого року життя: опитування батьків / Н.В.Котова, О.О.Старець, Т.М. Хіменко, Ю.О.Геращенко, Д.А. Коваленко //Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2020. – № 1(35). – С.14–21. <https://doi.org/10.24061/2413-4260.X.1.35.2020.2>
3. Котова Н.В., Старець О.О., Хіменко Т.М., Геращенко Ю.О., Федоренко О.В. Як оптимізувати практику вигодовування немовлят / Н.В.Котова, О.О. Старець, Т.М. Хіменко, Ю.О. Геращенко, О.В. Федоренко // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2020. – № 2(36). – С.29-36.
4. Догляд і підтримка дітей з ВІЛ-інфекцією: навчальний посібник для персоналу дитячих установ, батьків, опікунів, соціальних працівників та інших осіб, що доглядають за дітьми з ВІЛ-інфекцією / [М. Л. Аряев, Н. В. Котова, О. О. Старець та ін.]. – К.: Кобза, 2003. – 168 с.
5. Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги [Електронний ресурс] / Закон України від 07.07.2011 р. № 3611-VI. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3611-17>
6. Про затвердження Загальнодержавної програми боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року [Електронний ресурс] / Закон України від 23.12.2009 р. № 1794-VI. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1794-17>
7. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації паліативної медичної допомоги при хронічному бальовому синдромі [Електронний ресурс] / Наказ МОЗ України від 25.04.2012. № 311. http://moz.gov.ua/ua/portal/dn_20120425_311.htm

Профіль «Догляд за хворими: внутрішні хвороби»

Основна

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації/ за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
2. Догляд за хворими та сестринська справа; учебний посібник / Якименко О.О.. Кравчук О.С.. Себов Д.М., Антіпова Н.М.. Олійник Д.А.. Гріщенко М.В під редакцією О.О.Якименко. - Бібл. студ. медика ОНМедУ.- Одеса - 2018 - 216 с.
3. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник / Ю.І. Децик, О.Г. Яворський, Є.М. Нейко та ін.; за ред. О.Г. Яворського. - 6-е вид., випр. і допов. - К.: ВСВ «Медицина», 2020. - 552 с. + 12 с. кольор. вкл

4. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч.посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. - 4-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ "Медицина", 2018.-600 с.

Додаткова

1. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Догляд за хворими (практика); підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації.- Вид 3-те, випр. - К.: Медицина, 2015. — 488 с.
2. Нетяженко В.З., Щуліченко І.М., Дідківська Л.А. Догляд за хворими (загальний і спеціальний з основами медсестринської техніки): підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. -К.: Здоров'я, 2013. - 591 с.
3. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк, І.М.Бандура, І.В. Вібла та ін. - 5-е видання. - ВСВ «Медицина», 2019. - 496 с.
4. Яворський О.Г. DVD-фільм «Догляд за хворими. Основи медсестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
5. Яворський О.Г. DVD-фільм «Огляд хворого. Основи мед сестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
6. Наказ МОЗ України № 460 від 01.06.13 Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій. <http://mzdocs.kiev.ua>
7. Наказ МОЗ України № 798 від 21.09.2010 Про затвердження методичних рекомендацій "Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу" [електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://medsoft.ucoz.ua>
8. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>.
9. Інтернет-ресурси з питань етико-деонтологічних аспектів роботи медичного працівника: http://archive.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/vzhdu/2011_57/vip_57_13.pdf,
http://archive.nbuu.gov.ua/portal/chem_biol/Mosv/2012_4/data/article22.pdf,
http://archive.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2012_1/2neranov.pdf

З курс

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення»

Основна:

1. Загальна хірургія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / [Лігоненко О.В., Чорна І.О., Хіміч С.Д. та ін.]; за ред. Я.С.Березницького, М.П.Захараша, В.Г.Мішалова, В.О.Шидловського. — Вінниця: Нова книга, 2018.- 344 с.
2. Загальна хірургія: підручник / [Лігоненко О.В., Зубаха А.Б., Хіміч С.Д. та ін.]; за ред. С.Д. Хіміча, М.Д.Желіби. – 3-е вид., переробл. і допов.- Київ: ВСВ «Медицина», 2018.- 608 с.
3. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації/ за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
4. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч.посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. – 3-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ "Медицина", 2017. – 600 с.

Додаткова:

- Нетяженко В.З., Щуліченко І.М., Ділківська Л.А. Догляд за хворими (загальний і спеціальний з основами медсестринської техніки): підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. – К.: Здоров'я, 2018. - 591 с.
- Гнійні захворювання кисті // Лігоненко О.В., Зубаха А.Б., Чорна І.О., Шумейко І.А., Стороженко О.В., Дігтяр І.І./ Полтава 2018 -126 с
- Об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ-1). Практикум. За редакцією Скрипника І.М. / Гопко О.Ф., Петров Є.Є., Чорна І.О., Цвіренко С.М., Ярошенко Р.А. - Полтава 2019.
- Основи догляду за хірургічними хворими: навчально-методичний посібник для студентів ВМНЗ IV рівня акредитації / Шумейко І.А., Лігоненко О.В., Чорна І.О., Зубаха А.Б., Дігтяр І.І., Стороженко О.В. - Полтава, 2016. - 160 с. 15.
- Амбулаторні хірургічні маніпуляції / за ред. Проф.. Польового В.П., Шкваровського І.В., Желіби М.Д. – Чернівці: Медуніверситет, 2018. – 252 с.
- Десмургія : навчальний посібник / О. О. Виноградов, М. О. Ропаєва, О. І. Гужва, А. В. Радченко ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка», – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – 80 с.
- Шаповал С.Д. Гнійно-септична хірургія./Навчальний посібник. – Київ ВСВ «Медицина» - 2019 – 192 с.
- Невідкладні стани в хірургії. /Навчальний посібник для медичних ВНЗ I—III рівнів акредитації МОЗ України/ К. Бобак, А. Бобак, В. Киретов - Київ ВСВ «Медицина» - 2017 – 560с.
- General Surgery. Textbook for students of higher medical educational establishments / [Lihonenko O.V., Chorna I.O. , Zubaha A.B., Khimich S.D et all.]; Edited by Prof. S.D. Khimich, Prof. M.D. Zheliba Kyiv AUS Medicine Publishing, 2019.- 608 p.
- General Surgery. Textbook for students of higher medical educational establishments / [Lihonenko O.V., Chorna I.O. Khimich S.D et all.]; Edited by Prof. Ja.S.Bereznickij,M.P.Zacharash, M.P.Mishalov,. Vinnica: New book, 2019- 344 p.
- Short practice of surgery. 24th edition.Vol.1.Edited by R.C.G.Russell, Norman S. Williams, Christopher J.K.Bulstrode. A member of the Hodder Headline Group. - London, 2018. – 738 p.

Профіль «Педіатрія»

Основна

- Сестринська справа: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / Н.М. Касевич, І.О. Петряшев, В.В. Сліпченко та ін.; за ред. В.І. Литвиненка. — 3-е вид., випр.- К. : Медицина , 2017. - 816 с.
- Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка / Любов Савка, Людмила Разинкова, Елена Коцар.- К. : Медицина , 2018. - 600 с.
- Касевич Н.М. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. – 7-е вид., випр. - К. : Медицина , 2017. - 424 с.

Додаткова

- Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури. – К.: ЦУЛ, 2018 – 336 с.
- Касевич Н.М. Медсестринська етика і деонтологія: навч. посібник для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації. – К. : Медицина, 2013. – 200 с.
- Касевич Н.М. Основи медсестринства в модулях: навч. посібник для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації. – К. : Медицина, 2013. – 430 с

Профіль «Сестринська справа: внутрішні хвороби»

Основна

1. Догляд за хворими та сестринська справа. / О.О. Якименко, Д. М. Себов, О.Є. Кравчук, Н.М. Антілова, Д.А. Олійник, М.В. Гриценко. - Бібл. студ. медика ОНМедУ. - Одеса. - 2018. - 216 с.
2. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник. 5е видання. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк, І.М. Бандура, І.В. Вібла та ін. - Медицина. - 2019. - 496 с.
3. Основи медсестринства в модулях. Навчальний посібник. Зе видання / Н.М. Касевич, - Медицина. - 2018. - 480 с.

Додаткова

1. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / Н.М. Касевич; за ред. В.І. Литвиненка. — 7-е вид., випр., 2017 — 424 с.

4 курс

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару»

Основна:

1. Хірургічні хвороби: підручник / за редакцією професора П.Г. Кондратенка. Донецьк, 2017. 816 с.
2. Посібник з еталонів техніки лікарських маніпуляцій і практичних навичок із загальної хірургії / В.В. Скиба, В.В. Поканевич, О.В., Іванько, А.С. Карпенко, С.Й. Хмельницький, В.Я. Стаднік, А.К. Петров. Академія наук Вищої школи України, Київ, мед. ун-т УАНМ. Київ, 2017. 141 с.
3. USMLE Step 2 CK Lecture Notes.- Internal Medicine (Kaplan Test Prep). Published by Kaplan Medical, 2016. 474 p.

Додаткова:

1. Практичні навички з оперативної хірургії: навч. посібник / Ю.Т. Ахтемійчук, В.Г., Пішак, О.М. Слободян, О.В. Цигикало. Чернівці, 2015. 152 с.
2. Шпитальна хірургія / Ковалчук Л.Я., Спіженко Ю.П., Саєнко В.Ф., Книшов Г.А., Ничитайлло М.Ю. Тернопіль, 2007. 200 с.
3. Невідкладні стани в хірургії: підручник / І.В. Роздольський. Київ: Медицина, 2014. 144 с.
4. Principles and Practice of Infectious Diseases, 2-Volume set / J.E. Bennet, R. Dolin, M.J. Blaser – 8-th edition : Saunders Publisher, 2014.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару»

Основна:

1. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. / за ред. Арясва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ, 2017. 280 с.
2. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів : пер. з рос. / О. В. Катілов, Д. В. Дмитрієв, К. Ю. Дмитрієва, С. Ю. Макаров. – 2-ге вид. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 520 с. : іл.
3. Нефрологія дитячого віку : навч. посіб. / Тетяна Вікторівна Стоєва, Тамара Леонідівна Годлевська, Оксана Павлівна Нікітенко, Максим Володимирович Федін, Катерина Михайлівна Дойкова ; за ред. Тетяна Вікторівна Стоєва. – Одеса : Політехперіодика, 2018. – 181 с.
4. Пульмонологія дитячого віку: навч. посібник / Стоєва Т. В., Весілик Н. Л., Соболєва К.Б., Ситник В. В., Дойкова К. М.; за ред. Т. В. Стоєвої.— Одеса: Політехперіодика, 2020.— 222 с.: 59 іл., 88 табл.— (Серія «Путівник з педіатрії»).
5. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навч. посіб. для студентів, лікарів-інтернів мед. закл. вищ. освіти / Ю. В. Марушко, Г. Г. Шеф, Ф. С. Глумчар, С. М. Ярославська. - 2-ге вид., переробл. та допов. - Київ : Медицина, 2020. - 439 с.
6. Клініка та синдромна терапія невідкладних станів у дітей : посібник / В. Ф. Лобода, Є. Ф. Бузько, Л. М. Слободян [та ін.]. – 2-ге вид., без змін, – Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. – 207 с. – (Лікарська практика).
7. Педіатрія : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / за ред. проф. О. В. Тяжкої. – Вид. 5-те, випр. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 1152 с.; іл.

Додаткова:

1. Педіатрія: підручник у 2 т. / за ред. Арясва М.Л., Котової Н.В. Т. 2. Захворювання дітей

- раннього віку. Пульмонологія. Аллергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога, 2014. 312 с.
2. Педіатрія: навчальний посібник у 2 т. / за ред. М. Л. Аряса, Н. В. Котової. Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. Одеса: ОНМедУ, 2014. 155 с.
  3. Крючко Т.О., Абатуров О.Є. Педіатрія: національний підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров [та ін.] //За ред. проф. Т.О. Крючко, проф. О.Є Абатуров. – Київ: ВСВ «Медицина», 2015. – 206 с.
  4. Джагіашвілі О. В. Вікові особливості синдромної патології при функціональних розладах органів травлення у дітей: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук (доктора філософії). Одеса: ОНМедУ, 2019. 206 с.
  5. Решетіло Олеся Валеріївна. Клініко-патогенетичні моделі та диференційована терапія при атопічному дерматиті у дітей: дис. канд. мед. наук : 14.01.10, 22, (222) / О. В. Решетіло ; наук. керівник Т. В. Стоєва ; Одес. нац. мед. ун-т. - Одеса : [б. и.], 2020. - 172 с. : іл., табл. - Бібліогр.: с. 137-158.
  6. Наказ МОЗ України від 14.09.2021 р. № 1945 «Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної медичної допомоги «Інтегроване ведення хвороб дитячого віку».
  7. Наказ МОЗ України від 28.03.2020 р. № 722 «Організація надання медичної допомоги хворим на коронавірусну хворобу (COVID-19)».
  8. Наказ МОЗ України від 23.04.2019 р. № 958 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів».
  9. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. № 1269 «Екстрена медична допомога: новий клінічний протокол».
  10. Наказ МОЗ України від 20.03.2008 р. № 149 «Про затвердження Клінічного протоколу медичного догляду за здорововою дитиною віком до 3 років».
  11. Наказ МОЗ України від 08.10.2013 р. № 868 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги бронхіальна астма у дітей».
  12. Наказ МОЗ України від 16.05.2016 р. № 449 (у редакції наказу МОЗ України від 02.07.2016 р. № 655) «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини».
  13. Наказ МОЗ України від 04.07.2016 р. № 670 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги атопічний дерматит».
  14. Наказ МОЗ України від 21.06.2016 р. № 613 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги вірусний гепатит В у дітей».
  15. Наказ МОЗ України від 18.07.2016 р. № 729 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги вірусний гепатит С у дітей».
  16. Наказ МОЗ України від 15.07.2016 р. № 723 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги муковісцидоз».
  17. Наказ МОЗ України від 08.06.2015 р. № 327 «Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги кашель у дітей віком від шести років».
  18. Наказ МОЗ України від 30.12.2015 р. № 916 «Уніфікований клінічний протокол екстремої, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію».
  19. Наказ МОЗ України від 02.11.2015 р. № 709 «Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги західодефіцитна анемія».

20. Наказ МОЗ України 08.10.2013 р. № 866 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги нехodжкінські лімфоми та лімфома Ходжкіна».
21. Наказ МОЗ України від 23.11.2011 р. № 816 «Використання методів діалізної терапії у дітей з гострою та хронічною нирковою недостатністю, гострим отруєнням речовинами нефротоксичної дії. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. Третинна медична допомога».
22. Наказ МОЗ України від 04.07.2016 р. № 670 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги Атолічний Дерматит».
23. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 04.11.2015 р. № 723 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги дорослим та дітям вірусний гепатит С».
24. Feeding Guidelines for Infants and Young Toddlers: A Responsive Parenting Approach. February, 2017.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару»

Основна:

1. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування // За редакцією В.М.Коваленка, М.І.Лутая, Ю.М.Сіренка, О.С.Сичова, 4-те вид., переробл. і доповн. – К.: Моріон, 2021. – 224 с.
2. ЕКГ у практиці = The ECG in Practice = ЭКГ в практике: навчальний посібник / Джон Р. Хемптон; переклад 6-го англ. видання. – Київ: Медицина, 2018. – 560 с.
3. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії /За редакцією проф. Ю.М. Мостового. –24-те вид., доп. і перероб. –Київ: Центр ДЗК, 2021. -791с.

Додаткова:

1. Алгоритми діагностики і лікування невідкладних станів у терапевт. Практиці: посібник / Стародуб С.М. – Т. 2019. — 196 с., пал. м'ягка.
2. Невідкладні стани у практиці терапевта і сімейного лікаря, посібник /Слішин А.В. , – Т. 2019. — 380 с., пал. тв.
3. Практикум з курації терапевтичного хворого і написання навчальної історії хвороби: посібник / С.М. Андрейчин. – Т. 2019. — 112 с., пал. м'ягка.
4. Лікування та профілактика COVID-19. Охорона психічного здоров'я в умовах пандемії. Навчальний посібник для студентів, інтернів (українська мова).Рекомендовано вченюю радою ДМА. Відповідає типовій навчальній програмі. /за ред. проф., д.м.н. Абатурова О.С. та проф., д.м.н.Юр'євої Л.М. – Л. 2020. — 296 с., пал. тв.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря гінекологічного відділення стаціонару»

Основна:

1. Акушерство та гінекологія : нац. підручник для медичних ВНЗ IV рівнів акредитації у 4 т./ Нац. підручник у 4 томах / Запорожан В.М., Татарчук Т.Ф., Гладчук І.З., Подольський В.В., Рожковська Н.М., Марічєреда В.Г., Волянська А.Г.-К.; ВСВ «Медицина», 2017. - 696 с.
2. Навчальний посібник з акушерства (за ред.. І.Б.Венцівської, В.П.Лакатоша, В.М.Куща), – К., 2018. – РА-ГАРМОНІЯ – 210 с.

3. Акушерство і гінекологія: у 2-х книгах. - Книга 1. Акушерство: Підручник для студ. мед. ЗВО. — 3-те вид. Допущено МОЗ / За ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербини та ін. - К.: Медицина, 2018.- 424 с.
4. Акушерство і гінекологія: У 2 кн. — Кн. 2: Гінекологія: Підручник для студ. мед. ЗВО. — 3-те вид. Допущено МОЗ / За ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербини. — К., 2020, — 376 с.
5. Клінічне акушерство та гінекологія: Навч. посіб.: пер. 4-го англ. вид. / Брайан А. Магован, Філіп Оуен, Ендрю Томсон; наук ред. пер. Микола Щербина. — К., 2021. — Х, 454 с., тв. пал., (ст. 4 пр.).
6. Планування сім'ї та контрацепція: навчальний посібник / В.І. Бойко, Н.В. Калашник, А.В. Бойко та ін.; за заг. ред. д-ра мед. наук, проф. В.І. Бойка. — Суми: Сумський державний університет, 2018. — 223 с.

Додаткова:

1. Внутрішньочеревні кровотечі в гінекології: монографія / І. З. Гладчук, О. Я. Назаренко, Р. О. Ткаченко. — Одеса. : ОНМедУ, 2021. — 112 с.
2. Планування сім'ї. Навчально-методичний посібник / Н.Г. Гойда, О.В. Грищенко, В.П. Квашенко, О.В. Кравченко та ін. / Київ, 2016. — 444 с.
3. Лапароскопічна міомектомія у пацієнток з репродуктивними намірами (огляд літератури) / І.З.Гладчук, Г.В.Шитова, Н.А.Заржицька // Здоров'я жінки. - №2 (148) -2020. - с.75-85.
4. Діагностика акушерської та гінекологічної ендокринної патології: [навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (фак.) післядиплом. освіти МОЗ України] / за ред. В.К. Ліхачова; В.К. Ліхачов, Л.М. Добровольська, О.О. Тараповська та ін.; УМСА (Полтава). — Вінниця: Видавець Максименко Є.В., 2019. — 174 с.
5. Порівняльний аналіз перебігу післяопераційного періоду після класичного за M.Stark та модифікованого кесаревого розтину / Гладчук І.З., Герман Ю.В., Григорко Д.О. // Одеський медичний журнал. 2019. № 2 (176). - С. 20-23.
6. Наказ № 676 від 31.12.2004 "Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги"
7. Наказ № 782 від 29.12.2005 «Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги» (із змінами, внесеними згідно з наказами міністерства охорони здоров'я)
8. Наказ № 502 від 29.08.2008, «Про затвердження клінічного протоколу з антибактеріальної профілактики в хірургії, травматології, акушерстві та гінекології»
9. Наказ № 955 від 05.11.2013 «Порядок проведення екстреної постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції у працівників при виконанні професійних обов'язків».
10. Наказ № 59 від 21.01.2014 Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань планування сім'ї.
11. Наказ № 236 від 02.04.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при дисплазії та раку шийки матки».
12. Наказ № 319 від 06.04.2016 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при генітальному ендометріозі»
13. Наказ № 353 від 13.04.2016 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при аномальних маткових кровотечах»
14. Наказ № 869 від 05.05.2021 «Про затвердження уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гіперплазія ендометрія»
15. Features of myometrium remodeling after surgical interventions on the uterus / Zhelezov D.M., Kossey T.V. // Journal of Education, Health and Sport.2020;10(2). - С. 204-211.

Профіль «Хірургія: грудна, серцева, ендокринна хірургія»

Основна:

- Півторак В. І., Кобзар О.Б. Клінічна анатомія та оперативна хірургія: підручник для ВМНЗ III—IV р.а.: Том 1, 2021
- Березницький Я. С. Хірургія: підручник для ВМНЗ IV р.а.; Рекомендовано вч. Радою ДЗ “Дніпропетровська медична академія МОЗ України, 2020. 528 с.
- Хірургія: навч. посіб. / Грубник В.В., Ковальчук Л.Я., 2020. 544 с.
- Кондратенко П.Г., Русін В.І. Хірургія: підручник для ВМНЗ III—IV р.а.: Том 1. Рекомендовано вч. радою Донецького нац. мед.ун-ту, 2019. 704 с.
- Сабадишин Р. О., Рижковський В. О. Хірургія. Спеціальна хірургія: підручник для ВМНЗ I—III р.а.: Том 2. Рекомендовано науково-метод. радою Рівненськ. держ. баз. мед. коледжу, 2018. 608 с.

Додаткова

- Загальна хірургія: базовий підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації] / за ред. М. Д. Желіби, С. Д. Хіміча ; М. Д. Желіба, С. Д. Хіміч, І. Д. Герич та ін. - 2-ге вид., випр. Київ: Медицина, 2016. 448 с.
- Оперативна хірургія та топографічна анатомія : [підручник для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації] / за ред. М. П. Ковальського ; Ю. Т. Ахтемійчук, Ю. М. Вовк, С. В. Дорошенко та ін. - 3-те вид., випр. Київ: Медицина, 2016. 503 с.
- Хірургічні хвороби: підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид., випр. Затверджено МОН / За ред. П.Д. Фоміна, Я.С. Березницького. Київ, 2017. 408 с.

Профіль «Педіатрія: основні обов'язки та професійні дії дільничного педіатра»

Основна:

- Неонатологія : підручник ; у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв та ін.]; за ред. Т. К. Знаменської. – Львів: Видавець Марченко ТВ, 2020, Т1. 407 с; Т2 .455 с.; Т3. 379 с
- Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелинський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. – 2017. – 280 с.
- Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску.. – ОНМедУ. – 2017.

Додаткова:

- Педіатрія у двох томах, за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Т2, Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первина медико-санітарна допомога підручник 2014. – 312 с.
- Педіатрія Навчальний посібник у двох томах. за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. – Одеса : ОНМедУ, 2014. Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. – 155 с.
- ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА: НОВИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ (НАКАЗ МОЗ УКРАЇНИ ВІД 05.06.2019 Р. №1269).**
- Наказ МОЗ України № 916 від 30.12.2015 року «Уніфікований клінічний протокол екстремої, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високооспеціалізованої) медичної допомоги медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію», чинний.
- Наказ МОЗ України “Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості їх обігу медичних імунобіологічних препаратів” від 16.09.2011 р. № 595
- Наказ МОЗ № 280 від 01.02.2019 «Положення про організацію та проведення профілактичних щеплень»

7. Наказ МОЗ України Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунообіологічних препаратів № 958 від 23.04.2019.
8. Наказ МОЗ України Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунообіологічних препаратів № 958 від 23.04.2019
9. Наказ МОЗ України №149 від 20.03.2008 «Про затвердження Клінічного протоколу медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років». (чинний).

Профіль «Внутрішня медицина»

Основна:

1. Первинна медична допомога; загальні положення, внутрішні хвороби у загальній лікарській практиці. Том 1.: навч.-метод. посіб. / За ред. Бабінець Л.С. - тв. обкл. – Л. 2020, — 580 с.
2. Первинна медична допомога; поліпрофільні питання у загальній лікарській практиці. Том 2.: навч.-метод. посіб. / За ред. Бабінець Л.С. - тв. обкл. – Л. 2020, — 424 с.
3. Невідкладні стани у практиці терапевта і сімейного лікаря, посібник / Спішин А.В. – Т. 2019, — 380 с.
4. Алгоритми діагностики і лікування невідкладних станів у терапевт. практиці: посібник / Стародуб Є.М. – Т. 2019, — 196 с.
5. Порадник лікаря з невідкладної медицини: посібник / Швед М.І. – Т. 2019, — 528 с.
6. НАКАЗ МОЗ України №13 від 04.01.2018 р. "Про деякі питання застосування Україномовного варіанту Міжнародної класифікації первинної медичної допомоги (ICPC-2-E)".
7. ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 17 квітня 2019 р. № 328 "Деякі питання організації ведення Електронного реєстру листків непрацездатності та надання інформації з нього".
8. НАКАЗ МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ від 27.04.2020 N 963 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2020 р. за N 391/34674) "Про затвердження Змін до Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян".

Додаткова:

1. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: Навч. посіб. для лікарів-практиків, сімей. лікарів, аспірантів, студ. мед. ЗВО. Рекомендовано вчену радою НМУ ім. О.О. Богомольця / А.С. Свінціцький. — К., 2019. — 1008 с.
2. ЕКГ у практиці: Навч. посіб. для мед. ун-тів, інст., акад. Рекомендовано Вчену радою Івано-Франківського НМУ / Джон Р. Хемптон; за участю Девіда Едлема. — К., 2018. — 560 с.
3. Лікування та профілактика COVID-19. Охорона психічного здоров'я в умовах пандемії. Навчальний посібник для студентів, інтернів (українська мова). Рекомендовано вчену радою DMA. Відповідає типовій навчальній програмі. /за ред. проф., д.м.н. Абатурова О.Є. та проф., д.м.н. Юр'євої Л.М. – Л. 2020. — 296 с.
4. From the Global Strategy for the Diagnosis, Management and Prevention of COPD, Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease (GOLD) 2020. Available from: goldcopd.org.
5. GINA report, global strategy for asthma management and prevention, Updated 2020. <http://www.ginasthma.org/documents/4>
6. ESC Guidelines for the diagnosis and management of syncope // European Heart Journal. – 2018. Vol. 39, Issue 21. – P.1883–1948.
7. ESC Guidelines for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation: The Task Force for the management of acute myocardial infarction in

- patients presenting with ST-segment elevation of the European Society of Cardiology // European Heart Journal. – 2018. Vol. 39, Issue 2. – P.119-177.
8. ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure: The Task Force for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure // European Heart Journal. – 2018. Vol. 37, Issue 27. – P. 2129–2200.
  9. ESC Guidelines for the management of atrial fibrillation developed in collaboration with EACTS, 2020.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації»

Основна:

1. Акушерство та гінекологія : нац. підручник для медичних ВНЗ IV рівня акредитації у 4 т./ Нац. підручник у 4 томах / Запорожан В. М., Татарчук Т.Ф., Гладчук І.З., Подольський В.В., Рожковська Н.М., Марічєреда В.Г., Волянська А.Г. .-К.: ВСВ «Медицина», 2017. - 696 с.
2. Навчальний посібник з акушерства (за ред.. І.Б.Венціківської, В.П.Лакатоша, В.М.Куша). – К., 2018. – РА-ГАРМОНІЯ – 210 с.
3. Акушерство і гінекологія: у 2-х книгах.- Книга I. Акушерство: Підручник для студ. мед. ЗВО. — 3-те вид. Допущено МОЗ / За ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербіни та ін. - К.; Медицина, 2018.- 424 с.
4. Акушерство і гінекологія: У 2 кн, — Кн. 2; Гінекологія: Підручник для студ. мед. ЗВО. — 3-те вид. Допущено МОЗ / За ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербіни. — К., 2020. — 376 с.
5. Клінічне акушерство та гінекологія: Навч. посіб.: пер. 4-го англ. вид. / Браян А. Магован, Філіп Оуен, Ендрю Томсон; наук ред. пер. Микола Щербина. — К., 2021. — X, 454 с., тв. пал., (ст. 4 пр.).
6. Планування сім'ї та контрацепція: навчальний посібник / В.І. Бойко, Н.В. Калашник, А.В. Бойко та ін.; за заг. ред. д-ра мед. наук, проф. В.І. Бойка. – Суми: Сумський державний університет, 2018. – 223 с.

Додаткова:

1. Наказ № 676 від 31.12.2004 "Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги"
2. Наказ № 782 від 29.12.2005 «Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги» (із змінами, внесеними згідно з наказами міністерства охорони здоров'я)
3. Наказ № 900 від 27.12.2006 Клінічний протокол з акушерської допомоги. «Дистрес плода при вагітності та під час пологів»,
4. Наказ № 901 від 27.12.2006 Клінічний протокол з акушерської допомоги. «Переношена вагітність»,
5. Наказ № 906 від 27.12.2006 Клінічний протокол з акушерської допомоги. Перинатальні інфекції.
6. Наказ № 540 від 04.08.2006 Про затвердження принципів підтримки грудного вигодовування, критеріїв та порядку оцінки закладу охорони здоров'я на відповідність статусу «Лікарня, доброзичлива до дитини».
7. Наказ № 716 від 14.11.2007 «Про затвердження клінічного протоколу з акушерської допомоги «Попередження передачі ВІЛ від матері до дитини».
8. Наказ № 502 від 29.08.2008, «Про затвердження клінічного протоколу з антибактеріальної профілактики в хірургії, травматології, акушерстві та гінекології»
9. Наказ № 624 03.11.2008 Клінічний протокол з акушерської допомоги «Нормальні пологи»,

10. Наказ № 417 від 15.07.2011 «Про організацію амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні»
11. Наказ № 976 від 27.12.2011 Вагінальні пологи після кесаревого розтину (ВПКР)
12. Наказ № 977 від 27.12.2011 Клінічний протокол з акушерської допомоги «Кесарів розтин».
13. Наказ № 423 від 24.05.2013 «Про затвердження порядку надання комплексної медичної допомоги вагітній жінці під час небажаної вагітності, форм первинної облікової документації та інструкції щодо їх заповнення»
14. Наказ № 955 від 05.11.2013 «Порядок проведення екстремої постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції у працівників при виконанні професійних обов'язків».
15. Наказ № 59 від 21.01.2014 Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань планування сім'ї.
16. Наказ № 205 від 24.03.14. Клінічний протокол «Акушерські кровотечі».
17. Наказ № 236 від 02.04.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при дисплазії та раку шийки матки».
18. Наказ № 709 від 02.11.2015 «Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Залізодефіцитна анемія».
19. Наказ № 319 від 06.04.2016 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при генітальному ендометріозі»
20. Наказ № 353 від 13.04.2016 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при аномальних маткових кровотечах»
21. Наказ № 869 від 05.05.2021 «Про затвердження уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гіперплазія ендометрія»
22. Внутрішньочеревні кровотечі в гінекології : монографія / І. З. Гладчук, О. Я. Назаренко, Р. О. Ткаченко . – Одеса. ; ОНМедУ, 2021. – 112 с.
23. Планування сім'ї. Навчально-методичний посібник / Н.Г. Гойда, О.В. Грищенко, В.П. Квашенко, О.В. Кравченко та ін. / Київ, 2016. – 444 с.
24. Акушерські ризики при міомі матки: віковий аспект / Железов Д.М., Салех О.С // East European Science Journal 1(41)2019. - С. 50-52.
25. Лапароскопічна міомектомія у пацієнток з репродуктивними намірами (огляд літератури) / І.З.Гладчук, Г.В.Шитова, Н.А.Заржицька // Здоров'я жінки. -№2 (148) -2020. - с.75-85.
26. Медведь В.І. Виbrane лекцii з екстрагенітальної патологii вагітних. - К., 2010.- 239 с.
27. Дiагностика акушерської та гінекологічної ендокринної патологiї: [навчальний посібник для лiкарiв-iнтерnів i lіkariv-слухачiv закладiв (фак.) пiслядиплом. освiti MOZ Україni] / за red. В.К. Lіхачova; В.К. Lіхачov, L.M. Dobrovol's'ka, O.O. Taranovs'ka ta iin.; YMCA (Poltava). – Вiнниця: Vидавець Mаксименко Є.В., 2019. – 174 c.
28. Профілактика невиношування вагітності шляхом застосування фолатів у комплексній терапії / В.П. Міщенко, І.В. Руденко // Свiт медицини та бiологiї. - 2020. - №1(66).- С.70-73. (Web of Science Core Collection)
29. Патогенетичне обґрунтування корекцii вмiсту залiза у кровi жiнок на етапi передконцепцiйnoї пiдготовки до вагiтностi / Руденко І.В., Мiщенко В.П., Головатюк-Юзефпольська І.Л., Лавриненко Г.Л. // Збiрник наукових праць асоцiацiї акушерiв-гiнекologiв Україni. - 2020. - Вип. 2(46). - С. 117-124.
30. Клінiчна oцiнка eфективностi комплексного пiдходу до профiлактики внутрiшньo-маткової iнфекцiї при передчасному розривi плодових оболонок та недоношенiї вагiтностi / С. П. Посохова, К. О. Нiточко // Неонатологiя, хiрургiя та перинатальна медицина. – 2019. – Т.9, №1(31). - С.51 – 55.
31. Перинатальнi наслiдki передчасного розривu навколоплодових оболонок у термiнi 22-34 тижнi вагiтностi / Посохова С. П., Нiточко К. О., Кучеренко О. // Перинатальна медицина

- в Україні: проблеми, досягнення, пріоритети: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Чернівці: Медуніверситет. – 2019. - С. 115 – 117.
32. Значущість цистатину С в доклінічній діагностиці прееклампсії у вагітних / Марічєреда В.Г., Гладчук І.З., Берлінська Л.І. // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. 2019. – Т2. - С. 133-137.
33. Порівняльний аналіз перебігу післяопераційного періоду після класичного за M.Stark та модифікованого кесаревого розтину / Гладчук І.З., Герман Ю.В., Григорко Д.О. // Одеський медичний журнал. 2019. № 2 (176). - С. 20-23.
34. Особливості доплерометричних показників фетоплацентарного комплексу у жінок із загрозою передчасних пологів на фоні застосування метаболічної терапії / Гладчук І.З., Панчук Е.А. // Збірник наукових праць асоціації акушерів-гінекологів України. – 2019. – №2 (44). - С. 31-34.
35. Вплив методу лікування міоми матки на перебіг вагітності / Железов Д.М., Салех О.С. // Актуальні проблеми транспортної медицини; навколошне середовище; професійне здоров'я; патологія №1(55), 2019. - С. 124-129.
36. Раціональне розрідження жінок із міомою матки при тазовому передлежанні плода – зниження показників материнської захворюваності / Крупник О.М. // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. Т IX, №1(31), 2019. - С. 42-46.
37. Клінічні ефекти застосування імуноглобуліну людини у жінок з резус-сенсибілізацією на прегравідному етапі / Chernievskaia, S. G., Rozhkovska, N. M., Marichereda, V. G., & Yermolenko, T. O. // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології, 2019. - №2. - С. 126-132.
38. Features of myometrium remodeling after surgical interventions on the uterus / Zhelezov D.M., Kossey T.V. // Journal of Education, Health and Sport.2020;10(2). - С. 204-211.

13. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

2 курс

Профіль «Особливості догляду за хворими хірургічного профілю»

1. <https://moz.gov.ua/> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. <http://iss-sjc.com/> - Міжнародна спільнота хірургів

Профіль «Педіатрія»

1. Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
2. Medscape: https://emedicine.medscape.com/pediatrics_general

Профіль «Догляд за хворими: внутрішні хвороби»

1. Яворський О.Г. DVD-фільм «Догляд за хворими. Основи медсестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
2. Яворський О.Г. DVD-фільм «Огляд хвого. Основи мед сестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
3. Наказ МОЗ України № 460 від 01.06.13 Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій. [електронний ресурс] - Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua>
4. Наказ МОЗ України № 798 від 21.09.2010 Про затвердження методичних рекомендацій "Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу" [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>
5. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>.
6. Інтернет-ресурси з питань етико-деонтологічних аспектів роботи медичного працівника:
http://archive.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/vzhdu/2011_57/vip_57_13.pdf,
http://archive.nbuu.gov.ua/portal/chem_biol/Mosv/2012_4/data/article22.pdf,
http://archive.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2012_1/2neranov.pdf.

З курс

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення»

1. <https://moz.gov.ua/> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. <http://iss-sic.com/> - Міжнародна спільнота хірургів

Профіль «Педіатрія»

1. Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
2. Medscape: https://emedicine.medscape.com/pediatrics_general

Профіль «Сестринська справа: внутрішні хвороби»

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2018-п#Text>
2. Інституціональний репозитарій Одеського національного медичного університету (ІПОНМедУ) URL: <https://repo.odmu.edu.ua/xmli/>
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuu.gov.ua/e-resources/>
4. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/strategija-rozvitku-medichnoi-osviti>
5. База даних SCOPUS. URL: <https://www.scopus.com/sources>

6. British Medical Journal - Learning. URL: <https://new-learning.hmj.com>
7. National Library of Medicine. PubMed. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>
8. <https://onmedu.edu.ua/> - сайт Одеського національного медичного університету
9. <https://onmedu.edu.ua/kafedra/propedevtiki-vnutrishnih-hvorob-ta-terapii/> - Інформаційна сторінка кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб та терапії ОНМедУ

4 курс

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару»

1. <https://surgical-school.com.ua/index.php/journal/article/view/66> - Харківська хірургічна школа.
2. <https://surgical-school.com.ua/index.php/journal/article/view/118> - ПИТАННЯ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ.
3. <https://surgical-school.com.ua/index.php/journal/article/view/117> - ПИТАННЯ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ ГРУДЕЙ.
4. <https://www.modscires.pro/index.php/msr/issue/view/msr13-02> - INTERNACIONAL PERIODIC SCIENTIFIC JURNAL.
5. www.msdmanuals.com/uk/professional/injuries-poisoning/abdominal-trauma/overview-of-abdominal-trauma- Міжнародна медична бібліотека.
6. <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/surgery/article/download/11793/11156>- Посібник по травмі животу.
7. <http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/2589/1/%D0%9D%D0%95%D0%92%D0%86%D0%94%D0%9A%D0%9B%D0%90%D0%94%D0%9D%D0%90%20%D0%A5%D0%86%D0%A0%D0%A3%D0%A0%D0%93%D0%86%D0%AF%20.pdf> – Невідкладна хірургія.
8. <https://resource.odmu.edu.ua/chair/download/117027/lkurywq-rifJSyLzArpKFQ.doc> - Методичні рекомендації по травмі живота ОНМедУ.

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару»

1. <http://moz.gov.ua>– Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / AmericanMedicalAssociation
3. www.oapn.od.ua - ГО "Одеська Асоціація лікарів-педіатрів та неонатологів"
4. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
5. [www.dec.gov.ua/mtd/home/](http://dec.gov.ua/mtd/home/) - Державний експертний центр МОЗ України
6. <http://bma.org.uk>– Британська медична асоціація
7. www.gmc-uk.org- GeneralMedicalCouncil(GMC)
8. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
9. [https://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/ipa/en/](http://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/ipa/en/) - Міжнародна асоціація педіатрів / International Pediatric Association (IPA)

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару»

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я

4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря гінекологічного відділення стаціонару»

1. <https://www.cochrane.org/> - Cochrane / Кохрейніська бібліотека
2. <https://www.acog.org/> - Американська Асоціація акушерів та гінекологів / The American College of Obstetricians and Gynecologists
3. <https://www.uptodate.com> – UpToDate
4. <https://online.lexi.com/> - Wulters Kluwer Health
5. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/> - Національний центр біотехнологічної інформації / National Center for Biotechnology Information
6. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/> - Міжнародна медична бібліотека / National Library of Medicine
7. <https://www.thelancet.com/> - The Lancet
8. <https://www.rcog.org.uk/> - Королевська Асоціація акушерів та гінекологів / Royal College of Obstetricians & Gynaecologists
9. <https://www.npwh.org/> - Практикуючі медсестри з охорони здоров'я жінок / Nurse practitioners in womens health
10. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
11. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
12. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
13. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
14. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
15. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
16. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
17. www.euro.who.int - Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я

5 курс

Профіль «Хірургія: грудна, серцева, ендокринна хірургія»

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <http://medforum.in.ua/partners> - Асоціація хірургів України
9. <http://endoscopy.com.ua/> - Асоціація ендоскопічних хірургів України
10. <http://thoracic-surgery.com.ua/> - Асоціація торакальних хірургів України
11. <https://youcontrol.com.ua/> - Асоціація судинних хірургів України

Профіль «Педіатрія: основні обов'язки та професійні дії лікаринчного педіатра»

1. <http://moz.gov.ua>
2. <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-14092021--1945-pr-zatverzhennja-unifikovanogo-klinichnogo-protokolu-pervinnoj-medichnoj-dopomogi-integrovane-vedennja-hvorob-ditjachogo-viku>
3. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>
4. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. <https://www.ama-assn.org/about>
6. <https://www.facebook.com/AmericanMedicalAssociation/>
7. www.oapn.od.ua
8. www.who.int
9. <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>
10. <http://bma.org.uk>
11. <http://www.gmc-uk.org>
12. <http://www.bundesaerztekammer.de>
13. International Pediatric Association
https://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/ipa/en/ (IPA)

Профіль «Внутрішня медицина»

1. <https://www.aasld.org> – Американська асоціація вивчення захворювань печінки
2. <http://www.eagen.org/> - Європейська асоціація гастроентерологів, ендоскопістів і нутріциологів
3. <http://www.ers-education.org/guidelines.aspx> - Європейська респіраторна спільнота
4. <http://www.gastro.org/guidelines> - Американська асоціація гастроентерологів
5. www.ginasthma.org – Глобальна ініціатива щодо бронхіальної астми
6. <http://goldcopd.org>. – Глобальна ініціатива щодо ХОЗЛ
7. http://www.ifp.kiev.ua/index_ukr.htm - Національний інститут фтизіатрії та пульмонології
8. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
9. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
10. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
11. <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/> - Державний експертний центр МОЗ України
12. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація

Профіль «Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації»

1. <https://www.cochrane.org/> - Cochrane / Кокрейніська бібліотека
2. <https://www.acog.org/> - Американська Асоціація акушерів та гінекологів / The American College of Obstetricians and Gynecologists
3. <https://www.uptodate.com> – UpToDate
4. <https://online.lexi.com/> - Wulters Kluwer Health
5. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/> - Національний центр біотехнологічної інформації / National Center for Biotechnology Information
6. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/> - Міжнародна медична бібліотека / National Library of Medicine
7. <https://www.thelancet.com/> - The Lancet
8. <https://www.rcog.org.uk/> - Королевська Асоціація акушерів та гінекологів / Royal College of Obstetricians & Gynaecologists

-
9. <https://www.npwh.org/> - Практикуючі медсестри з охорони здоров'я жінок / Nurse practitioners in womens health
  10. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
  11. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
  12. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
  13. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
  14. <http://bma.org.uk>– Британська медична асоціація
  15. www.gmc-uk.org- General Medical Council (GMC)
  16. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
  17. www.euro.who.int - Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я